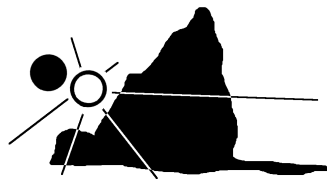

Звіт з походу Трольхеймом

31 жовтня 2016 р.

Колченог, конечно, сидел дома и массировал ногу.

— Садись, — сказал он Кандиду приветливо. — Вот тут я мягкой травки постелил для гостей. Уходишь, говорят?

Опять, подумал Кандид, опять все сначала.

— Что, опять разболелась? — спросил он, усаживаясь.

— Нога-то? Да нет, просто приятно. Гладишь ее вот так, и хорошо. А когда уходишь?

— Да как мы с тобой договаривались. Если бы ты со мной пошел, то хоть послезавтра. А теперь придется искать другого человека, который знает лес. Ты ведь, я вижу, идти не хочешь.

Колченог осторожно вытянул ногу и сказал вразумляюще:

— Как от меня выйдешь, поворачивай налево и ступай до самого поля. Потом — мимо двух камней, сразу увидишь дорогу, она мало заросла, потому что там валуны. По этой дороге две деревни пройдешь, одна пустая, грибная, грибами она поросла, так там не живут, а в другой живут чудаки, через них два раза синяя трава проходила, с тех пор там болят, и заговаривать с ними не надо, все равно они ничего не понимают, память у них как бы отшибло. А за той чудаковой деревней по правую руку и будет тебе твоя Глиняная поляна. И никаких тебе провожатых не надо, сам спокойненько дойдешь и не вспотеешь.

— До Глиняной поляны мы дойдем, — согласился Кандид. — А вот дальше как?

— Куда дальше?

— Через болото-то, где раньше озера были. Помнишь, ты про каменную дорогу рассказывал?

— Это про какую же дорогу? До Глиняной поляны? Так я же тебе втолковываю: поверни налево, иди до поля, до двух камней. . .

Кандид дослушал и сказал:

— До Глиняной поляны я дорогу теперь знаю. Мы дойдем. Но мне нужно дальше, ты же знаешь. Мне необходимо добраться до Города, а ты обещал показать дорогу.

Колченог сочувственно покачал головой.

— До Го-о-орода!.. Вот ты куда нацелился. Помню, помню. . . Так до Города, Молчун, не дойти. До Глиняной поляны, например, это просто: мимо двух камней, через грибную деревню, через чудакову деревню, а там по правую руку и будет тебе Глиняная поляна. Или, скажем, до Тростников. Тут уж поворачивай от меня направо, через редколесье, мимо хлебной лужи, а там все время за солнцем. Куда солнце, туда и ты. Трое суток идти, но если тебе уж так надо — пойдём. Мы там горшки добывали раньше, пока здесь свои не расадили. Тростники я знаю хорошо. Ты бы так и говорил, что до Тростников. Тогда и до послезавтра ждать нечего, завтра утром и выйдем, и еды нам с собой брать не надо, раз там хлебная лужа. . . Ты, Молчун, говоришь больно коротко: только начнешь к тебе прислушиваться, а ты уже и рот закрыл. А в Тростники пойдём. Завтра утром и пойдём. . .

Кандид дослушал и сказал:

— Понимаешь, Колченог, мне не надо в Тростники. В Тростники мне не надо. Не надо мне в Тростники. — Колченог внимательно слушал и кивал. — А надо мне в Город, — продолжал Кандид. — Мы с тобой уже давно об этом говорим. Я тебе вчера говорил, что мне надо в Город. Позавчера говорил, что мне надо в Город. Неделю назад говорил, что мне надо в Город. Ты сказал, что знаешь до Города дорогу. Это ты вчера сказал. И позавчера говорил, что знаешь до Города дорогу. Не до Тростников, а до Города. Мне не надо в Тростники. («Только бы не сбиться, — подумал он. — Может быть, я все время сбиваюсь. Не Тростники, а Город. Город, а не Тростники.») Город, а не Тростники, — повторил он вслух. — Понимаешь? Расскажи мне про дорогу до Города. Не до Тростников, а до Города. А еще лучше — пойдём до Города вместе. Не до Тростников пойдём вместе, а до Города пойдём вместе.

Он замолчал. Колченог снова принялся оглаживать больное колено.

— Наверное, тебе, Молчун, когда голову отрезали, что-нибудь внутри повредили. Это как у меня нога. Сначала была нога ногой, самая обыкновенная, а потом шел я однажды ночью через Муравейники, нес муравьиную матку, и эта нога попала у меня в дупло, и теперь кривая. Почему кривая — никто не знает, а ходит она плохо. Но до Муравейников дойду. И сам дойду, и тебя доведу. Только не пойму, зачем ты сказал, чтобы я пищу на дорогу готовил, до Муравейников тут рукой подать. — Он посмотрел на Кандида, смутился и открыл рот. — Так тебе же не в Муравейники, — сказал он. — Тебе же куда? Тебе же в Тростники. А я не могу в Тростники, не дойду. Видишь, нога кривая. Слушай, Молчун, а почему ты так не хочешь в Муравейники? Давай пойдём в Муравейники, а? Я ведь с тех пор так и не бывал там ни разу, может, их, Муравейников, уже и нету. Дупло то поищем, а?

«Сейчас он меня собьет», — подумал Кандид. Он наклонился набок и подкатил к себе горшок.

— Хороший какой у тебя горшок, — сказал он. — И не помню, где я в последний раз видел такие хорошие горшки. . . Так ты меня проводишь до Города? Ты говорил, что никто, кроме тебя, дорогу до Города не знает. Пойдем до Города, Колченог. Как ты думаешь, дойдем до Города?

— А как же! Дойдем! До Города? Конечно, дойдем. А горшки такие ты видел, я знаю, где. У чудаков такие горшки. Они их, понимаешь, не выращивают, они их из глины делают, у них там близко Глиняная поляна, я тебе говорил: от меня сразу налево и мимо двух камней до грибной деревни. А в грибной деревне никто уже не живет, туда и ходить не стоит. Что мы, грибов не видели, что ли, когда у меня нога здоровая была, я никогда в эту грибную деревню не ходил, знаю только, что от нее за двумя оврагами чудаки живут. Да можно было бы завтра и выйти. . . Да. . . Слушай, Молчун, а давай мы туда не пойдем. Не люблю я эти грибы. Понимаешь, у нас в лесу грибы — это одно, их есть можно, они вкусные. А в той деревне грибы зеленые какие-то, и запах от них дурной. Зачем тебе туда? Еще грибницу сюда занесешь. Пойдем мы лучше в Город. Гораздо приятнее. Только тогда завтра не выйти. Тогда еду надо запастись, и расспросить нужно про дорогу. Или ты дорогу знаешь? Если знаешь, тогда я не буду спрашивать, а ты что-то и не соображу, у кого бы это спросить. Может, у старосты спросить, как ты думаешь?

— А разве ты про дорогу в Город ничего не знаешь? — спросил Кандид. — Ты про эту дорогу много знаешь. Ты даже один раз почти до Города дошел, но испугался мертвяков, испугался, что один не отобьешься. . .

— Мертвяков я не боялся и не боюсь, — возразил Колченог. — Я тебе скажу, чего я боюсь: как мы с тобой идти будем, вот чего я боюсь. Ты так все время и будешь молчать? Я ведь так не умею. И еще чего я боюсь. . . Ты не обижайся на меня, Молчун, ты мне скажи, а громко не хочешь говорить, так шепотом скажи или даже просто кивни, а если уж и кивать не хочешь, так вот правый глаз у тебя в тени, ты его и прикрой, никто не увидит, один я увижу. А вопрос у меня такой: может быть, ты все-таки немножечко мертвяк? Я ведь мертвяков не терплю, у меня от них дрожь начинается, и ничего я с собой не могу поделать. . .

— Нет, Колченог, я не мертвяк, — сказал Кандид. — Я их и сам не выношу. А если ты боишься, что я буду молчать, так мы ведь не вдвоем пойдем, я тебе уже говорил. С нами Кулак пойдет, и Хвост, и еще два мужика из Выселок.

— С Кулаком я не пойду, — решительно сказал Колченог. — Кулак у меня дочь мою за себя взял и не уберег. Угнали у него мою дочку. Мне не то жалко, что он взял, а то мне жалко, что не уберег. Шел он с нею в Выселки, подстерегли его воры и дочку отобрали, а он и отдал. Сколько я потом с твоей Навой ее искал, так и не нашел. Нет, Молчун, с ворами шутки плохи. Если бы мы с тобой в Город пошли, от воров бы покою не было. То ли дело в Тростники, туда можно без всяких колебаний идти. Завтра и выйдем.

— Послезавтра, — сказал Кандид. — Ты пойдешь, я пойду, Кулак, Хвост и еще двое из Выселок. Так до самого Города и дойдем.

— Вшестером дойдем, — уверенно сказал Колченог. — Один бы я не пошел, конечно, а вшестером мы до самых Чертовых гор дойдем, только я дороги туда не знаю. А может, пошли до Чертовых гор? Далеко очень, но вшестером дойдем. Или тебе не надо на Чертовы горы? Слушай, Молчун, давай до Города доберемся, а там уже и посмотрим. Пищи нужно только набрать побольше.

— Хорошо, — сказал Кандид, поднимаясь. — Значит, послезавтра выходим в Город. Завтра я схожу на Выселки, потом тебя повидать и еще разок напомню.

— Заходи, — сказал Колченог. — Я бы и сам к тебе зашел, да вот нога у меня болит — сил нет. А ты заходи. Поговорим. Я знаю, многие с тобой говорить не любят, очень с тобой трудно говорить, Молчун, но я не такой. Я уже привык, и мне даже нравится. И сам приходи, и Наву приводи, хорошая она у тебя, Нава твоя, детей вот только у нее нет, ну да еще будут, молодая она у тебя. . .

На улице Кандид снова обтер с себя ладонями пот. Продолжение следовало.

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

ЗВІТ
про пішохідний туристичний спортивний похід
другої категорії складності
по *Trollheim* (Норвегія),
здійснений з 21 липня по 04 серпня 2014 р.

Маршрутна книжка № 22/2014

Керівник групи Мерзликін П. В.

Маршрутно-кваліфікаційна комісія ФСТК розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам і керівнику як похід *другої* категорії складності.

Звіт використовувати в бібліотеці ТК КПІ «Глобус»

Штамп МКК

Зміст

1	Довідкові дані про туристичний спортивний похід	2
1.1	Параметри походу	2
1.2	Характеристика районів проведення походу	3
1.3	Детальна нитка маршруту	3
1.4	Відомості про досвід учасників	4
2	Організація туристичного спортивного походу	5
2.1	Загальна ідея походу	5
2.2	Варіанти доїзду й від'їзду	6
2.3	Обґрунтування вибору точок початку й кінця походу	6
2.4	Аварійні виходи з маршруту та його запасні варіанти	6
2.5	Зміни маршруту та їх причини	6
2.6	Інформація про проходження маршруту кожним учасником	6
3	Графік руху й технічний звіт	7
3.1	Графік руху	7
3.2	Висотний профіль походу	9
3.3	Технічний опис проходження маршруту	11
3.3.1	День 0	12
3.3.2	День 1	12
3.3.3	День 2	15
3.3.4	День 3	18
3.3.5	День 4	19
3.3.6	День 5	26
3.3.7	День 6	30
3.3.8	День 7	34
3.3.9	День 8	39
3.3.10	День 9	43
3.3.11	День 10	45
3.3.12	День 11	47
3.3.13	День 12	48
3.4	Розрахунок категорії складності маршруту	48
3.5	Картографічний матеріал	49
4	Висновки й рекомендації щодо проходження маршруту	50

Розділ 1

Довідкові дані про туристичний спортивний похід

— *Идешь?* — коротко спросил Кандид.

— *Еще бы не иду, шерсть на носу, когда закваски на семерых наготовил, в дом не войти, воняет — жить невозможно, как же теперь не идти — старуха выносить не хочет, а сам я на это уже смотреть не могу. Да только куда идем? Колченог вчера говорил, что в Тростники, а я в Тростники не пойду, шерсть на носу, там и людей то в Тростниках нет, не то что девок, там если человек захочет кого за ногу взять и на дерево закинуть, шерсть на носу, так некого, а мне без девки жить больше невозможно, меня староста со свету сживет. . . Вон стоит, шерсть на носу, глаз вылупил, а сам слепой, как пятка, шерсть на носу. . . Один вот так стоял, дали ему в глаз, больше не стоит, шерсть на носу, а в Тростники я не пойду, как хочешь. . .*

— *В Город,* — сказал Кандид.

— *В Город — другое дело, в Город я пойду, тем более, говорят, что никакого Города вообще и нету, а врет о нем этот старый пень — придет утром, половину горшка выест и начинает, шерсть на носу, плести: то нельзя, это нельзя. . . Я его спрашиваю: а кто ты такой, чтобы мне объяснять что мне нельзя, а что можно, шерсть на носу? Не говорит, сам не знает, про Город какой-то бормочет. . .*

— *Выходим послезавтра,* — сказал Кандид.

— *А чего ждать?* — возмутился Кулак. — *Почему это послезавтра? У меня в доме ночевать невозможно, закваска смердит, пошли лучше сегодня вечером, а то вот так один ждал-ждал, а как ему дали по ушам, так он и ждать перестал, и до сих пор не ждет. . . Старуха же ругается, житья нет, шерсть на носу! Слушай, Молчун, давай старуху мою возьмем, может, ее воры отберут, я бы отдал, а?*

— *Послезавтра выходим,* — терпеливо сказал Кандид. — *И ты молодец, что закваски приготовил много. Из Выселок, знаешь. . .*

Он не закончил, потому что на поле закричали.

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

1.1 Параметри походу

Вид туризму	Категорія складності	Протяжність активної частини походу, км	Тривалість		Терміни проведення
			Загальна	Ходових днів	
Пішохідний	2	157,8	12	11	21.07.14 – 04.08.14

1.2 Характеристика районів проведення походу

Трольхеймен (Trollheimen) — це гірський хребет в округах Møre og Romsdal і Sør-Trøndelag у центральній Норвегії. Гірський хребет є частиною Скандинавських гір.

Назва (Trollheimen — «будинок тролів») була запропонована Хоконом Локеном (Håkon Løken) і використовується з 1880 року. Топонім вважається «туристичним іменем» (до цього гірський район не мав єдиної назви).

Трольхеймен вважається найбільш різноманітним з усіх гірських масивів Норвегії з кількох причин. В західній частині переважають гори альпійського типу, з загостреними вершинами і типовими річковими долинами. Гори на сході менш круті, округлої форми, долини ширше, і несуть на собі ознаки льодовикового походження. Клімат змінюється від переважно океанічного клімату на заході до значно більш сухого континентального клімату в захищених горами східних долинах. Долини в Трольхеймені знаходяться на висоті 500 – 800 м і, як правило, вкриті лісом. Багато з них використовуються як пасовища (Seterdrift). Є також кілька великих озер, як Gjevilvatnet на сході, поблизу Oppdal, і Gråsjøen та Foldsjøen на півночі.

Найвищі вершини знаходяться в південно-західній частині масиву: Trolla (1850 м), Dronningkrona (1816 м), Kongskrona (1818 м), Såtbakkollen (1840 м), Storsomrungsnebb (1799 м). У північно-східній частині, найвищими є Snota (1668 м), Trollhøtta (1616 м) і Blåhø (1671 м). На південному сході — Kråkvasstind (1700 м).

Трольхеймен має різноманітну альпійську флору завдяки багатим поживними речовинами ґрунтам та різноманітному клімату в межах гірського масиву. Однією з рідкісних альпійських рослин в Трольхеймені є полин *Artemisia norvegica*. Приблизно 1160 км² цієї області оголошено природним заповідником. У самому серці гірського району є заповідник Svartåmoen, з непорушеними сосново-березовими лісами. Innerdalen, що знаходиться у західній частині, був першим заповідником в Норвегії, і часто описується як найживописніша долина Норвегії.

Трольхеймен, напевно, одна з перших областей у Норвегії, що були звільнені від льоду наприкінці останнього льодовикового періоду. Тут знаходять сліди людей кам'яного періоду, що використовували гори як мисливські угіддя, зокрема зустрічаються кам'яні «паркани», які використовувалися щоб направити перелякані стада оленів в напрямку урвища. Ці «паркани», мають бути досить старими, оскільки з деяких боків вони, схоже, фіксувалися залишками льодовикового покрову. Таким чином, ці мисливці, можливо, були серед першої хвилі людей, що заселяли Норвегію. Крім того, з 1997 року було багато незвичайно довгих і теплих літ, від чого льодовики в Трольхеймені й Доврі відступили, відкривши багато доісторичних наконечників стріл. Деяким з них понад 4000 років, але більшість мають вік 1000 – 2000 років.¹

1.3 Детальна нитка маршруту

Gjevilvasshytta — Gjørdøldalen — р. Minnilla — Skrikhøa (1061) — Jøldalshytta — Svartådalen — Trollheimshytta — Snota (1669 1A, радіально) — Fuglsøysetra — оз. Salsvatnet — Nauståbu — Naustådalsetra — Kårvatn — Taløyetra — Midtryggen — пер. Bjøråskaret (1178 н/к) — Innerdalshytta — Innerdalen — пер. Medskaret (1000 н/к) — Storlia — Vassendsetra — Rensbekksætra — Gjevilvasshytta

¹Інформація є перекладом з <http://en.wikipedia.org/wiki/Trollheimen>

1.4 Відомості про досвід учасників

ПІБ	Посада в поході	Туристичний досвід
Мерзликін Павло	Керівник, ремонтник, костровий	ЗПУ Норвегія, 1ПК Крим
Сараєва Наталія	Зав. госп., медик, фотограф	ЗПУ Хібіни, ЗПУ Норвегія, н/к ГУ Крим з елементами 1к.с.
Онойко Михайло	Літописець, навігатор, зав. снар.	ЗПУ Хібіни, ЗПК Норвегія, н/к ГУ Крим з елементами 1к.с.

Розділ 2

Організація туристичного спортивного походу

— Послезавтра выходим, — сказал Кандид. — Пищу ты приготовил?

— Я пищу приготовил и уже съел, у меня терпенья не хватает на нее смотреть, как она зря лежит и никто ее, кроме старика, не ест, у меня от него просто все болит, я этому старику когда-нибудь шею накостыляю, если скоро не уйду. . . Как ты думаешь, Молчун, кто такой этот старик, почему он у всех все ест и где он живет? Я — человек бывалый, я в десяти деревнях бывал, у чудаков бывал, даже к заморенным заходил, ночевал у них и от страха чуть не окошел, а такого старика нигде не видел, он у нас какой-то редкостный старик, наверное, мы его потому и держим и не бьем, но у меня больше терпения не хватает смотреть, как он по моим горшкам днем и ночью шарит — и на месте ест, и с собой уносит, а ведь его еще мой отец ругал, пока его мертвяки не забили. . . И как в него все это влазит? Ведь кожа да кости, там у него внутри и места нет, а два горшка вылизает и с собой два унесет, а горшки никогда не возвращает. . . Знаешь, Молчун, может, это у нас не один старик такой, может, их у нас двое или даже трое? Двое спят, а один работает. Нажрется, второго разбудит, а сам отдохнуть укладывается. . .

Хвост проводил Кандида до дома, но обедать у него отказался — из деликатности. Поговорив еще минут пятнадцать о том, как на озере в Тростниках приманивают рыбу шевелением пальцев, согласившись зайти завтра к Колченогу и напомнить ему про поход в Город, рассказав, что Слухач — никакой на самом деле не Слухач, а просто очень уж болезненный человек, и что мертвяки ловят женщин в пищу, поскольку у мужиков мясо жесткое, а зубов мертвяки не имеют, пообещав приготовить к послезавтрашнему новые запасы, а старика беспощадно гнать, он наконец удалился.

Кандид с трудом перевел дыхание и, прежде чем войти, немножко постоял в дверях, мотая головой. Ты, Молчун, только не забудь, что тебе завтра на Выселки идти, с самого утра идти, не забудь: не в Тростники, не на Глиняную поляну, а на Выселки. . . И за чем это тебе, Молчун, на Выселки идти, шел бы ты лучше в Тростники, рыбы там много. . . занятно. . . На Выселки, не забудь, Молчун, на Выселки, не забудь, Кандид. . . Завтра с утра на Выселки. . . Парней уговаривать, а то ведь вчетвером до Города не дойти. . .

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

2.1 Загальна ідея походу

Класичним маршрутом Трольхеймом у норвежців вважається так званий «трикутник», що проходить повз три основних туристичних притулки — Gjevilvasshytta, Jøldalshytta й Trollheimshytta — та є кільцевим. Фактично кільцевий маршрут видається найбільш логічним для цього району. В залежності від вибору проміжних точок класичний маршрут розраховується на 3-7 днів. Наш маршрут — це ще більш розширений кільцевий маршрут Трольхеймом і розрахований на 12 днів.

2.2 Варіанти доїзду й від'їзду

До Опшдалу можна дістатися потягом чи автобусом, далі — автобус до долини р. Festa.

2.3 Обґрунтування вибору точок початку й кінця походу

Опшдал видається зручною точкою входу та виходу, позаяк тут є розвинене залізничне та автобусне сполучення. Можна обрати найзручніший варіант доїзду.

2.4 Аварійні виходи з маршруту та його запасні варіанти

Jøldalshytta — Trostykksætra; Kårvatn — Todalshytta; Midtryggen — Snekkardalen — Innerdalshtta (обхід пер. Bjøråskaret); Innerdalshytta — Eiriksvollen; Storlia — Bårdsgarden.

2.5 Зміни маршруту та їх причини

Всі зміни в маршруті викликані негідною поведінкою авіакомпанії «Норвегіан», котра безсоромно вкрала в нас 3 дні (та квитки на потяг).

2.6 Інформація про проходження маршруту кожним учасником

Маршрут пройдено всіма учасниками повністю.

Розділ 3

Графік руху й технічний звіт

— Сколько же времени будешь ты до Города идти, если тебя и к обеду не дожждаться? До Города, говорят, очень далеко, я теперь все про тебя знаю, знаю, что вы в Город собрались, одного только не знаю, как это ты до Города доберешься, если ты до горшка с едой целый день добираться и добратся не можешь... Придется мне с вами идти, я уж вас доведу, мне в Город давно надо, да дороги я туда не знаю, а в Город мне надо для того, чтобы свой долг исполнить и все обо всем кому следует рассказать... .

Кандид взял его под мышки и рывком поднял от стола. От удивления старец замолчал. Кандид вынес его из дома на вытянутых руках, поставил на дорогу, а ладони свои вытер травой. Старец опомнился.

— Только вот еды вы на меня взять не забудьте, — сказал он вслед Кандиду. — Еды вы мне возьмите хорошей и побольше, потому что я иду свой долг исполнять, а вы для своего удовольствия и через «нельзя»... .

Кандид вернулся в дом, сел за стол и опустил голову на стиснутые кулаки. И все-таки послезавтра я ухожу, подумал он. Вот бы что мне не забыть, послезавтра. Послезавтра, подумал он. Послезавтра, послезавтра.

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

3.1 Графік руху

Дата, день подорожі	№ ділянки	Назва ділянки	Ходовий час ¹	Відстань та перепад висот	Погодні умови	Опис ділянки	Перешкоди
23.07.2014, 1 день	1	Gjevilvasshytta — Gjördøldalen — р. Minnilla	10:20–10:40 10:55–12:00 12:10–12:55 13:05–13:45 14:00–14:55	11,5 км, +440 м –200 м	спекотно, незначна хмарність, десь після 13:00 хмарність збільшилась	грунтова дорога, стежка лісом, стежка по плато	ліс н/к — 6 км
	2	р. Minnilla — Skrikhøa (1061 н/к) — Vaulan	15:55–16:20 16:25–16:55 17:05–17:35 17:45–18:05 18:15–18:30	5,6 км, +210 м –210 м	мінлива хмарність	стежка, перед місцем nochівлі невеличкий брід	брід н/к — 1, вершина н/к — 1
		Загалом	5 год. 45 хв.	17,1 км, +650 м –410 м			
24.08.2014, 2 день	1	Vaulan — Jøldalshytta	8:25–9:20 9:30–9:40	3,6 км, –175 м	ясно, спекотно	стежка	
	2	Jøldalshytta — Svartådalen — Trollheimshytta	9:40–10:05 10:20–10:55 11:05–11:45 12:05–12:40 12:50–13:10 13:20–13:55 15:35–16:30 16:40–17:20 17:35–18:00 18:05–18:10 18:15–18:55	16,6 км, +100 м, –310 м		стежка, на спуску до Trollheimshytta багнука	брід н/к — 1, високотрав'я — 0.1 км, траверс осипного схилу — 0.1 км, болото н/к — 0.2 км, ліс н/к — 5 км

¹Відлік часу ведеться від початку ділянки

Графік руху (продовження)

Дата, день подорожі	№ ділянки	Назва ділянки	Ходовий час	Відстань та перепад висот	Погодні умови	Опис ділянки	Перешкоди
		<i>Загалом</i>	<i>6 год. 60 хв.</i>	<i>20,2 км, +100 м, -485 м</i>			
25.07.2014, 3 день	1	радіально водоспад на р. Slettåa	10:20–11:00 11:10–11:40	3 км (у залік 1,5), +200 м -200 м	незначна хмарність, спека	стежка	
	2	Trollheimshytta — Bossvasshøgda — оз. Bossvatnet	12:45–13:15 13:25–13:40 13:45–14:30 14:45–15:20 15:30–16:00 16:30–16:45	7,2 км, +310 м -70 м	після 15:00 хмарно — в долині поруч злива	стежка	ліс н/к — 3,5 км
		<i>Загалом</i>	<i>4 год. 00 хв.</i>	<i>10,2 км (у залік 8,7 км), +510 м, -270 м (у залік -70 м)</i>			
26.07.2014, 4 день (радіальне сходження на Snota (1669))	1	тропа до річки біля в.1046	6:10–6:45	1,4 км, +220 м	мінлива хмарність	до річки біля в.1046 стежка близько 1.4 км	вершина 1А — 1
	2	ділянка від річки до льодовиків	6:55–7:40 7:50–8:15 8:40–9:00	2,4 км, +420 м	після 10:00 переважно сонячно	йдемо осипом повз озеро, кулуаром піднімаємося до в.1270 (осипи переважно н/к, дві коротенькі ділянки приблизно 1Б)	осип н/к — 2,3 км осип 1Б — 0,03 км сніг н/к — 0,05 км
	3	льодовики та за-вершальний зліт	9:00–9:20 9:30–10:15	1,8 км, +290 м		проходимо закритий льодовик по верхньому краю, на перемищі між льодовиками снігу/льоду нема, снігом виходимо на сідловину і піднімаємося на південну вершину	осип н/к — 1,5 км осип 1Б — 0,03 км сніг н/к, льодовик н/к — 0,1 + 0,15 км
	4	спуск	10:45–11:45 11:50–12:45 12:50–13:50	5,6 км, -910 м		повернення шляхом підйому	
		<i>Загалом</i>	<i>6 год. 00 хв.</i>	<i>11,2 км (до за-ліку 5,6 км), +910 м, -910 м</i>			
27.07.2014, 5 день	1	оз. Bossvatnet — Slettåmoen	8:00–9:10 9:20–9:50	5 км, +65 м -305 м	ясно, дуже спекотно	стежка, наприкінці спуску болото	
	2	Slettåmoen — Fugløysetra — р. Nedre Lortkeila	10:50–11:15 11:20–11:40 12:00–12:40 12:50–13:05 13:35–15:05	7,1 км, +280 м -90 м	мінлива хмарність, жарко	майже вся долина заболочена, один невеличкий брод	болото н/к — 3,8 км брод н/к — 1
	3	р. Nedre Lortkeila — оз. Salsvatnet — Nauståbu	15:10–15:20 15:35–16:05 16:10–17:10 17:20–17:40 17:50–18:35	6,4 км, +130 м, -90 м	біля оз. Salsvatnet нас накрила злива, далі було хмарно та прохолодно	стежка, після оз. Salsvatnet осип н/к	брод н/к — 2 осип н/к — 1,5 км
		<i>Загалом</i>	<i>6 год. 35 хв.</i>	<i>18,5 км, +475 м, -485 м</i>			
28.07.2014 6 день	1	Nauståbu — оз. Naustådalvatnet — долина р. Nauståa — Kårvatn	10:05–10:45 11:00–11:55 12:10–12:55 13:00–13:45 14:30–15:10	10 км, -665 м	хмарно	стежка долиною р. Nauståa місцями заболочена, на спуску до Kårvatn трапляються осипи	ліс н/к — 3,4 км, болото н/к — 0,5 км
	2	Kårvatn — Taløysetra — Storhaugen	15:30–16:00 16:20–16:40 16:45–17:10 17:15–17:45	4,8 км, +340 м	приблизно з 14:00 незначна хмарність, спекотно	2 км дорога, далі лісова стежка	
		<i>Загалом</i>	<i>5 год. 30 хв.</i>	<i>14,8 км, +340 м, -665 м</i>			
29.07.2014, 7 день	1	Storhaugen — Midtryggen — Bjøråvatnet	9:00–9:15 10:15–10:25 10:35–10:50 11:00–11:30	4,5 км, +500 м	сонячно	стежка	

Графік руху (продовження)

Дата, день подорожі	№ ділянки	Назва ділянки	Ходовий час	Відстань та перепад висот	Погодні умови	Опис ділянки	Перешкоди
	2	пер. Bjøråskaret (1178)	11:55–12:30 12:35–13:00 13:10–13:50 14:05–14:25	2,7 км, –545 м	мінлива хмарність, після виходу на сідловину пішов дощ	підйом на перевал від Bjøråvatnet, на підйомі осипи н/к, часом 1А	осип н/к — 2,5 км осип 1А — 0,1 км перевал н/к—1А — 1
	3	пер. Bjøråskaret (1178) — Innerdalshytta <i>Загалом</i>	15:10–16:00 <i>6 год. 10 хв.</i>	1,5 км, –265 м <i>8,7 км, +500 м, –810 м</i>	мінлива хмарність, короткочасні дощі	на спуску стежка, дрібні осипи місцями нахил до 30 градусів	ліс н/к — 1,1 км
30.07.2014, 8 день	1	Innerdalshytta — Innerdalen — Mosetra	9:35–9:45 9:55–10:30 10:35–11:15 11:25–12:10 12:15–12:40	7,6 км, +185 м	хмарно	долина Innerdalen — майже суцільне болото навпіл з лісом	болото н/к — 4 км ліс н/к — 3 км
	2	Mosetra — Innerdalssporten — Medskaret (н/к, 994) — Tovatna <i>Загалом</i>	12:45–14:00 14:10–14:35 15:10–15:25 15:30–16:00 16:05–16:10 <i>5 год. 10 хв.</i>	6,4 км, +450 м, –130 м <i>14 км, +635 м, –130 м</i>	після Mosetra пішов досить сильний дощ, десь на підході до сідловини дощ скінчився, хмари розійшлися і вийшло сонце	стежка	перевал н/к — 1
31.07.2014, 9 день	1	Tovatna — Storlia - Håmmårbekken <i>Загалом</i>	10:00–10:20 10:40–11:10 11:20–12:20 12:30–13:00 13:05–13:35 14:20–14:45 <i>3 год. 15 хв.</i>	9,8 км, +230 м, –310 м <i>9,8 км, +230 м, –310 м</i>	хмарно	стежка, від оз. Tovatna до Storlia заболочена; від Storlia до Håmmårbekken — стежка лісом	болото н/к — 3 км, ліс н/к — 2,8 км
1.08.2014, 10 день	1	Håmmårbekken — Halsbekken — Vassendsætrin — Glupbekken <i>Загалом</i>	13:10–13:45 13:50–14:20 14:25–15:00 15:10–16:10 <i>2 год. 40 хв.</i>	7,8 км, +50 м, –160 м <i>7,8 км, +50 м, –160 м</i>	хмарно, біля Vassendsætrin пішов досить сильний дощ	стежка, на спуску до Vassendsætrin заболочена, берегом оз. Gjevillvatnet болото переважає лісом	перевал н/к — 1 болото н/к — 2 км ліс н/к — 1,5 км
20.08.2014, 11 день	1	Glupbekken — Rensbekksætra — Gjevillvasshytta <i>Загалом</i>	10:40–11:50 12:00–12:25 12:30–13:05 13:15–14:00 14:30–15:00 <i>3 год. 25 хв.</i>	10,1 км, +50 м, –50 м <i>10,1 км, +50 м, –50 м</i>	зранку сонячно, потім хмарно	стежка лісом, далі ґрунтова дорога	ліс н/к — 7 км
3.08.2014, 12 день	1	Gjevillvasshytta — Festa — Oppdal <i>Загалом</i>	15:00–15:55 16:00–17:00 17:05–18:00 18:05–19:00 19:10–20:00 20:05–21:00 <i>5 год. 30 хв.</i>	22,5 км, +100 м, –100 м <i>22,5 км, +100 м, –100 м</i>	хмарно	асфальт	
Загалом за подорож				164,9 км (без урахування радіальних виходів у залік 157,8 км) +4710 м, –4245 м			

3.2 Висотний профіль походу

Висотний графік подорожі показано на Рис. 3.1.

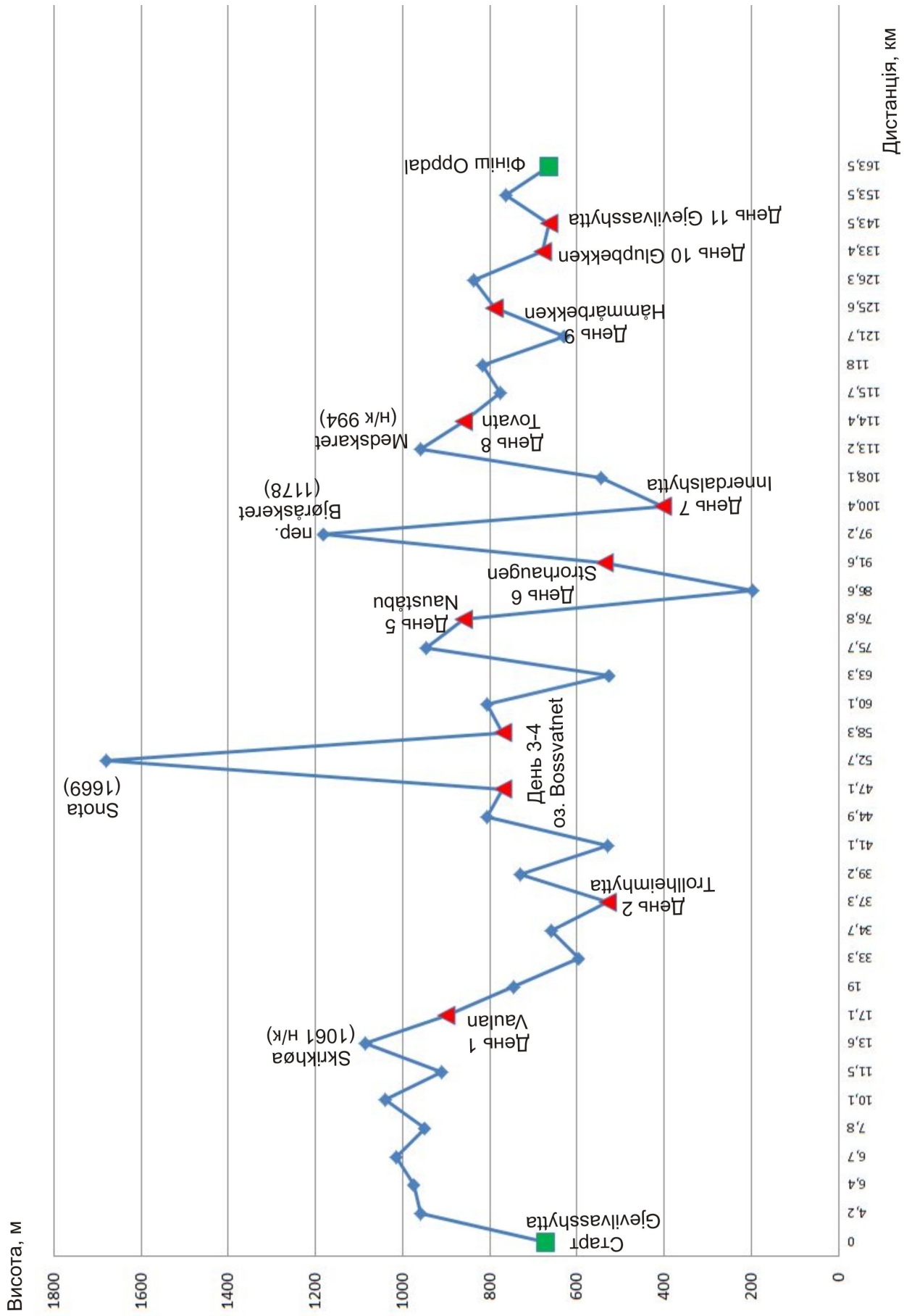

Рис. 3.1: Висотний профіль походу

3.3 Технічний опис проходження маршруту

Потяг м'яко й безшумно рушив з місця і вже за кілька секунд набув своєї крейсерської швидкості. За вікном замерехтіли багаті на озера й річки та бідні на лісову рослинність скандинавські пейзажі, прикрашені невластивим для приполярного літа сонцем.

Певна річ, надзвичайна розповідь не може починатися такими звичайними словами. Це, щонайменше, може бути сприйнято як недбалість авторів, а в гіршому випадку як неповага до читача. Й хоча безшумний потяг сам по собі і є дивовижним і вкрай неповсякденним явищем на кшталт летючого килимку, та все це з серії казок дідуся Панаса й цього точно замало для інтригуючого чи бодай оригінального початку розповіді. Проте в кожній історії є своя передісторія, так би мовити, історичний контекст, поза яким узагалі не має сенсу розглядати подію. Можна було б почати з того, що трійко пройди-світів задумали перезимувати літо десь у приполярній Скандинавії, та й у цьому також не має нічого неймовірного, позаяк тисячі людей періодично збирають речі та йдуть марно блукати у горах, навмисно обираючи найнелогічніші шляхи пересування. Мабуть, найбільш неймовірним є те, що цього походу взагалі не мало відбутися, принаймні обставини склалися саме таким чином. І хоча сьогодні, в історичному контексті скрутного 2014 року, ці обставини виглядають цілком очевидними, слід залишити короткий коментар на той випадок, якщо цей текст читатимуть майбутні покоління. (Насправді автори не мають жодних ілюзій щодо безсмертності й геніяльності даного утвору, оскільки та частина читачів, що продовжили читання, незважаючи на нудний початок, вже напевно залишили нас протягом цього абзацу. Як уже стало очевидно, ми орієнтуємося переважно на читацьку аудиторію пошукових інтернет-роботів і щиро віримо, що в майбутньому вони матимуть свідомість та штучний інтелект і стануть ідеальними читачами). Отже, для кращого розуміння контексту, що виник перед початком нашої подорожі, слід почати з того, що лисий дідько з Кремля вирішив у властивій йому манері виміряти «общи́м аршином» територію «братской» держави. Серед усієї низки трагічних наслідків був збитий над територією бойових дій пасажирський літак за день до нашого рейсу. Цього достатньо, щоб зрозуміти наші відчуття в день вильоту. Вже зранку паніка почала ширитися серед авіакомпаній і за пару годин до початку реєстрації рейс було скасовано з «технічних причин». Кілька дзвінків до Осло не принесли жодної нової інформації крім того, що залізничні квитки, заброньовані на післязавтра, не підлягають поверненню, а отже будуть втрачені. Авіакомпанія запропонувала летіти одним з наступних рейсів, але з огляду на те, що вони також були повністю заброньовані на кілька тижнів наперед, а термін візи був обмеженим, стало очевидним, що через «технічні причини» похід не відбудеться взагалі. Першим дивом у цій історії стало те, що через пару годин відчаю випадково з'явилося кілька вільних місць на рейс, що мав вилітати через три дні, чим ми встигли скористатись, перебронювавши квитки. Виліт цього рейсу також залишався під питанням, а замість запланованих 16 ходових днів залишалося 13, єдиним позитивним наслідком чого стало полегшення рюкзаків на 1,5 кг. Наступним сюрпризом стало те, що місць на потяг з Осло до Опндалу через три дні не залишалося, що означало необхідність чекати на автобус або на наступний потяг в аеропорту і в результаті втрату ще одного дня. Ця інформація підтвердилася безпосередньо в залізничних касах при аеропорті: касир незворушно тричі підтвердив, що весь потяг викуплений на всьому шляху слідування. Стало очевидно, що сьогоднішній день безнадійно втрачено, тож ми вирішили без усякої надії прогулятися до перону й провести поглядом бажаний та недосяжний потяг, на якому для нас не знайшлося місця. Щасливі пасажирів один за одним почали зникати в його залізному череві, а ми — без особливого оптимізму, але чого на світі не буває — звернулися до провідника (чи то пак гордовито-манірного дворецького англійського феодального замку) з питаннями, чи є вільні місця до Опндалу. На превелике диво місця знайшлися в дитячому

вагоні (саме так, з ігровою кімнатою, столиком для сповивання немовлят, парковкою для візочків та іншим напівкосмічним причандаллям). Важко сказати, чи це ще одна щаслива випадковість цієї історії, чи запозичена з Укрзалізниці передова практика дзен-пофігізму працівників залізничних кас, але це щонайменше пояснює, що надзвичайного приховано за словами:

Потяг м'яко й безшумно рушив з місця і вже за кілька секунд набув своєї крейсерської швидкості. За вікном замерехтіли багаті на озера й річки та бідні на лісову рослинність скандинавські пейзажі, прикрашені невластивим для приполярного літа сонцем. Потяг, подібно до плазуна, швидко прокладав свій звивистий шлях поміж крутостилами, часом пірнаючи до тунелів і вириваючи на поверхню. Так починалася напівзірвана подорож до напівреального-напівхимерного Трольхейму.

3.3.1 День 0

Оппдал (Oppdal) є типовим райцентром у провінції Sør-Trøndelag. За кількістю народонаселення та географічним положенням він значно поступається Харкову. З-поміж інших його вигідно вирізняє одночасна близькість вокзалу як до міста, так і до залізниці. В поєднанні з автобусним сполученням це робить столицю Оппдальщини зручною точкою входу для подорожей цим районом. Тут є все необхідне для селища з населенням у 4000 мешканців: кілька банків, супермаркетів, готелів, спортивних магазинів та сучасний спортивний центр зі стадіоном. Вінчають обстановку кам'яне опудало троля в натуральний розмір та дерев'яна скульптурна композиція «троль Апокаліпсису».

До початку маршруту дістаємося автостопом у товаристві велемовного пана, готового їхати куди завгодно, позаяк поспішати йому нікуди, а він вважає за необхідне зробити гак до віддаленої річки, щоб порекомендувати іноземцям набрати води там, де вона смачніше.

Туристична база Gjevilvasshytta за кількістю народонаселення та географічним положенням значно поступається Оппдалу знаходиться на березі великого озера Gjevilvatnet. Якщо вірити вирізьбленій над дверима табличці, ця будівля приймає туристів із 1819 року та є найстарішим туристичним притулком у країні. Трохи нижче від неї, у лісосмузі, понад самим берегом, розмістилися приватні садиби. Ще нижче — кам'янистий пляж. За партизанською звичкою ховаємо намет у лісі, що заповнює простір між будинками. Одержавши впевненість, що табір не видає себе ні з пляжу, ані згори, невеликими групами проводимо розвідку околиць і відпочиваємо перед початком першого дня походу.

3.3.2 День 1

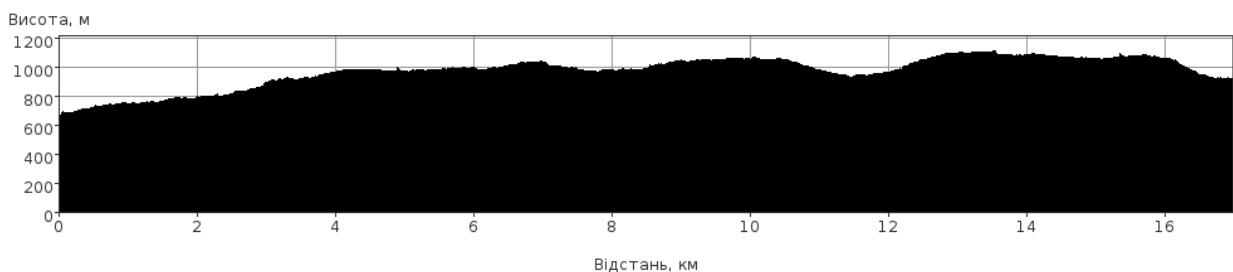

Рис. 3.2: Висотний профіль першого дня ²

Починаємо підйом лісистим схилом, залишаючи позаду озеро й найстарішу туристичну хижку. Численні пересохлі струмки свідчать про традиційно-виняткове спекотне літо. Після

²Щоденні висотні профілі побудовані за допомогою сервісу PLT2PLOT.

400 метрів набору ліс поступово закінчується й починається виположування. Спускаємося в долину р. Minnilla, де обідаємо.

Ділянка маршруту, що сполучає Gjevilvasshytta та Jøldalshytta є надзвичайно популярною серед місцевого населення, про що свідчать як багаточисельні групи й окремі подорожні, так і залишені ними на кожному привалі ништяки, серед яких сонцезахисні окуляри, компас та пляшка лимонаду. Причинами привабливості цього маршруту є його доступність та нескладний рельєф.

Скориставшись цим, проходимо далі запланованого місця ночівлі (дол. р. Minnilla) та встановлюємо курінь за перевалом (ще 200 м набору та спуску). Отож, маємо в своєму активі пів дня фори.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
бхід н/к	—	1
ліс н/к	6	—
вершина н/к	—	1

День 1.а

День 1.б

День 1.с

День 1.д

Рис. 3.3: День 1.а–д.

День 1.е

День 1.f

День 1.g

День 1.h

День 1.i

День 1.j

Рис. 3.4: День 1.е–j.

3.3.3 День 2

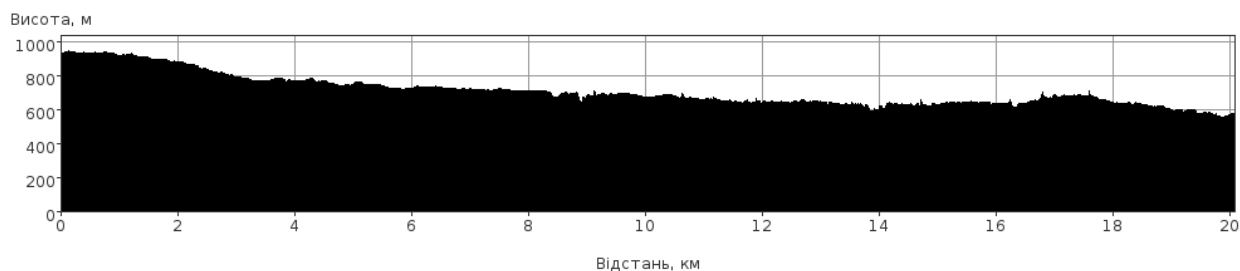
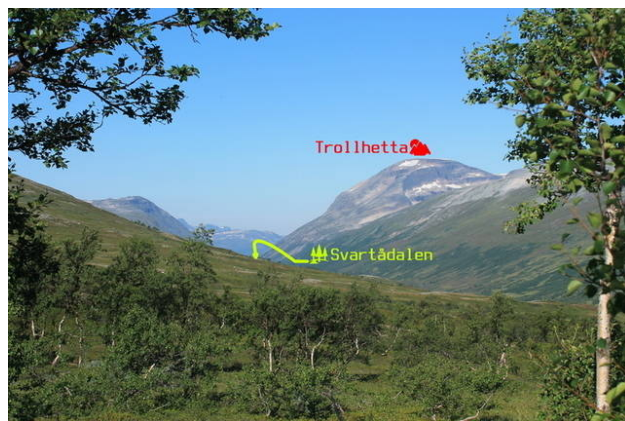

Рис. 3.5: Висотний профіль другого дня

До Jøldalshytta веде добре ходжена стежка — весь спуск триває менше, ніж півтори години. Якщо вам доведеться колись проходити поряд з Jøldalshytta, не проходите повз, як це зробили ми. За словами автохтонів тут є кілька ферм, де можна чимось пожитися. Це навряд чи зможе суттєво завадити людині, що має на меті серйозний намір йти до Очеретів Трольхеймсітти, досягти цілі. Рано чи пізно ви все одно її дістанетеся, навіть попри власне бажання — так було не раз, і так буде довіку, поки Рагнарбок не зруйнує цей крихкий світ.

День 2.а

День 2.б

День 2.с

День 2.д

Рис. 3.6: День 2.а–д.

Потрапити до Трольхеймсітти звідси можна кількома способами, наприклад, через гору Trollhøtta («капельох троля»). Найпростішим за перепадами висот і мабуть наймальовничішим є шлях через долину Svartådalen довжиною біля 17 км. Поза тим більше половини цієї відстані проходиться поряд з повноводною річкою, де можна освіжитися в умовах спеки; також нема проблем з питною водою.

Долина Svartådalen є надзвичайно просторою й широкою, що дало змогу розмістити тут гостьові будиночки та пасовища для овець. До котеджів веде широка, майже (чи не майже?) автомобільна стежка з незначними перепадами висот. Рідкуватий ліс частково захищає від спеки (ще одна перевага цього шляху). У річки є кілька приток, найбільша з яких утворює красивий водоспад одразу за літніми дачами. В умовах сухого літа всі броди долаються без особливих проблем. Далі стежка звужується й стає більш звивистою та крутою, піднімається вгору, перетворюючись на траверс осипного схилу лівим за напрямком руху (або правим орографічним) берегом долу. В цій частині долина звужується, утворюючи каньйон. Стежка проходить метрів на 100 вище русла, подекуди понад самою прірвою. Згодом вона віддаляється від русла й починається спуск до Трольхеймсітти. На цій ділянці місцина дуже заболочена, зустрічаються цілі плантації чорниці та моршки, що також значно сповільнює пересування.

Але, як уже зазначалося, підступна особливість Трольхейму полягає в тому, що всі стежки тут ведуть до ~~Чеських Будейовиць~~ Трольхеймсітти. Майже неможливо (та й чи потрібно?) прокласти більш-менш логічний маршрут, який би оминав саме ~~кубле~~ серце Дому тролів. Ми продовжуємо ударними темпами випереджати графік й опиняємося там уже надвечір другого дня замість третього, таким чином здобувши резервний день.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
бід н/к	—	1
ліс н/к	5	—
високотрав'я	0,1	—
осип	0,1	—
болото н/к	0,2	—

День 2.e

День 2.f

День 2.g

День 2.h

День 2.i

День 2.j

День 2.k

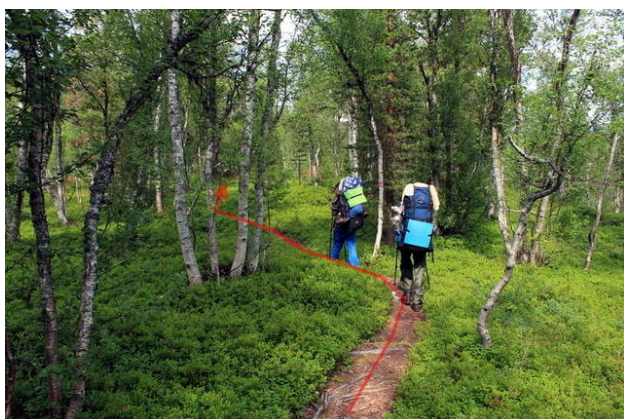
Рис. 3.7: День 2.e–k.

3.3.4 День 3

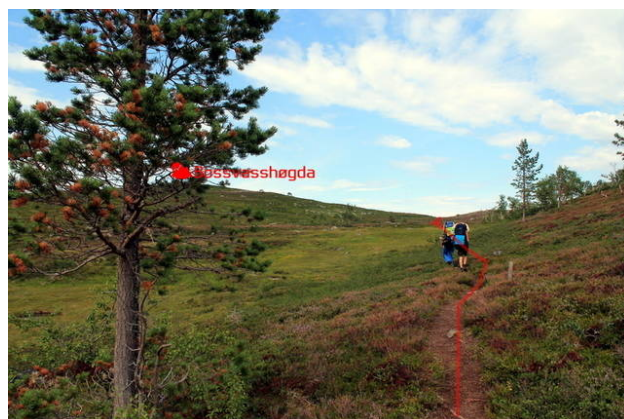

Рис. 3.8: Висотний профіль третього дня

Після успішного початку маршруту було ухвалено рішення для кращої акліматизації та адаптації здійснити сходження на Snota у два етапи, оскільки відстань до неї лише в один бік становить біля 12 км із неабияким перепадом висот. Тому в першій половині дня радіально відвідуємо водоспад у 1,5 км та на 200 м вище стоянки, а після обіду вирушаємо в напрямку Snota з наміром встановити базовий табір якомога ближче до початку основного набору висоти. Таким чином, долаємо приблизно половину відстані до вершини й набираємо близько 300 м. Спочатку йдемо болотом, потім лісом, який закінчується на висоті понад 900 м. О п'ятій годині вечора наш прапор вже майорить на «нижньому плато» Snota неподалік від озера Bossvatnet.

День 3.а

День 3.б

Рис. 3.9: День 3.а–б.

Рішення розділити сходження на два етапи виявляється слушним ще й через те, що після обіду в навколишніх долинах починають блукати зливи з грозами, тоді як наступного дня погода нам сприятиме.

Увечері спостерігаємо рідкісне атмосферне явище — подвійний захід Сонця на фоні Snota, але не одночасний, як на планеті Татуїн, а, так би мовити, асинхронний. Це коли Сонце спочатку заходить за гору, потім з'являється з іншого її боку й знову заходить за іншу гору. Якщо вам колись спаде на думку повторити це спостереження, то потрібна поляна знаходиться на перехресті туристичних маршрутів, в двох метрах від шляховказу. Успішність цього експерименту залежить також від траєкторії Сонця, а отже від дати спостереження. В нашому випадку ефект подвійного заходу спостерігався 25 липня.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
ліс н/к	3,5	—

3.3.5 День 4

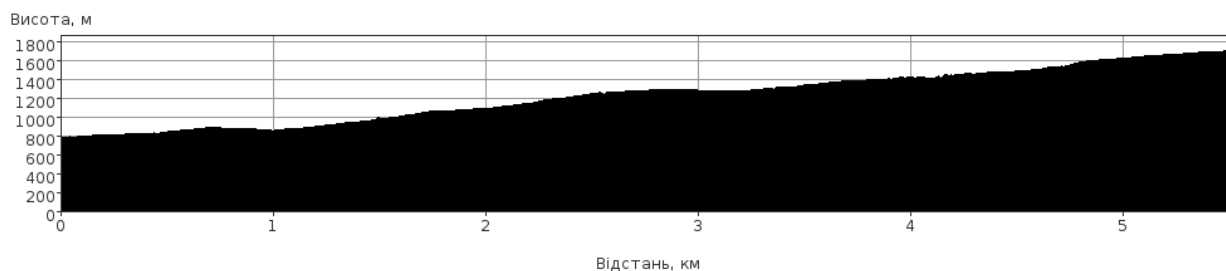
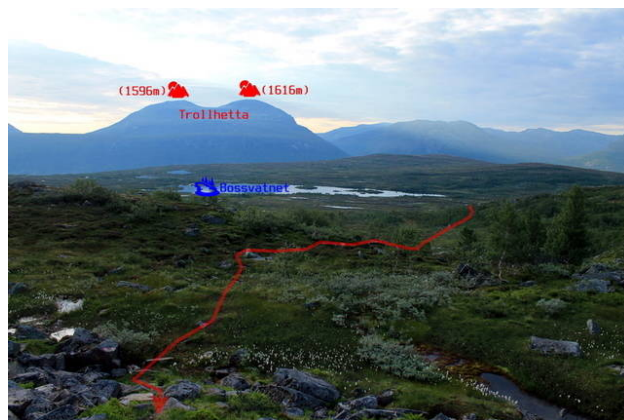

Рис. 3.10: Висотний профіль четвертого дня (в один бік)

Сходження на г. Snota в Вікіпедії скромно описується, як одне з найбільш мальовничих у Норвегії. Якщо залишити це твердження на совісті експертів Вікіпедії, про сходження на Snota можна сказати, що воно приховує достатньо несподіванок, щоб не дати занудьгувати й розслабитися, та в той же час не настільки багато, щоб завадити отримати задоволення.

День 4.а

День 4.б

День 4.с

День 4.д

Рис. 3.11: День 4.а–д.

Для того, щоб опинитися на вершині раніше всюдисущих невтомних аборигенів, слід прокинутися о п'ятій ранку, що в підсумку дасть не більше 15 хвилин фори. Шлях від базового табору до річки являє собою стежку з набором висоти понад 200 м на 1,5 км шляху. Далі починається осипний схил, на якому круті ділянки в кількості метрів чергуються з короткими горизонтальними площами, на яких зустрічаються жнібні калюжі та озера з талою водою. На одній з таких «сходинок» з'являється телефонний зв'язок. Трапляються короткі сніжні ділянки, протяжність яких залежатиме від пори року. Каски на деяких ділянках з елементами скелелазіння, скоріш за все, не є зайвими.

Перед самою сідловиною шлях проходить траверсом краєм льодовика (ділянка близько 200 м довжиною). Таким чином, по праву руку знаходиться льодовиковий схил, що спускається до озера, а по ліву руку — скелі. Стежка проходить по верхньому краю льодовика. В залежності від пори року та стану льодовика частину цього проміжку можна облізти по скелях, якщо взяти трохи вліво. Більше того, там навіть зустрічаються окремі мітки. Можна також припустити, що якраз згори й проходить основна стежка, коли сніжний покрив є більш товстим. Можливо, в більш сніжні роки льодовик буває закритим. Льодовик закінчується безпосередньо перед виходом на сідловину.

На сідловині знаходиться відносно велике озеро (або сніжник за більш типових умов). Звідси шлях до вершини проходить по хребту з моренами та осипами.

Піднімаємо прапор на вершині та спускаємося тим же шляхом. Завдяки ранньому виходу нам вдається практично уникнути спеки. Таким чином, сходження з району озера *Bossvatnet* замість Трольхеймсхітти можна загалом вважати вдалою ідеєю. Якщо вам доведеться колись шукати тут місце для табору, то майте на увазі, що на «нижньому плато» (починаючи від виходу з лісу й до самої річки безпосередньо перед основним набором висоти) спекотним літом питної води майже не буде — принаймні, у вузькому скандинавському розумінні, коли річки трапляються через кожні 100 метрів. Озеро також не враховується, бо не викликає великої довіри. Найкраще зупинитися або біля великої річки перед початком осипного схилу (тут доведеться пошукати рівний майданчик подалі від схилу й ближче до води), або, як у нашому випадку, біля шляховказу на перехресті стежок (тут є невелика річка, якої не видно з дороги, але можна почути — якщо на перехресті повернути не вліво, до *Snota*, а пройти 50 метрів прямо).

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
вершина 1А	—	1
морена н/к	3,8	—
морена 1Б	0,03	—
сніг н/к	0,05	—
льодовик н/к	0,25	—

День 4.е

День 4.ф

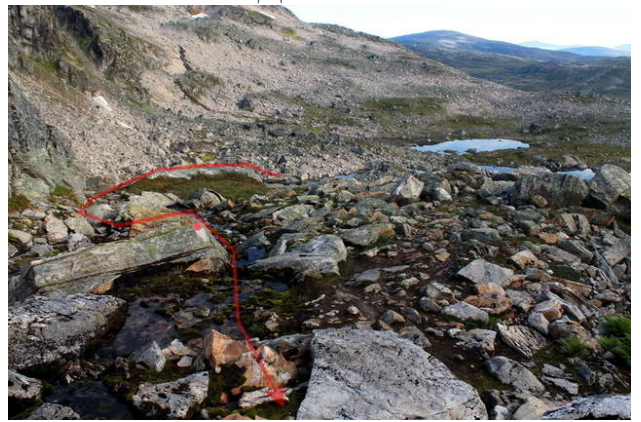
День 4.г

День 4.д

День 4.и

День 4.к

День 4.л

День 4.м

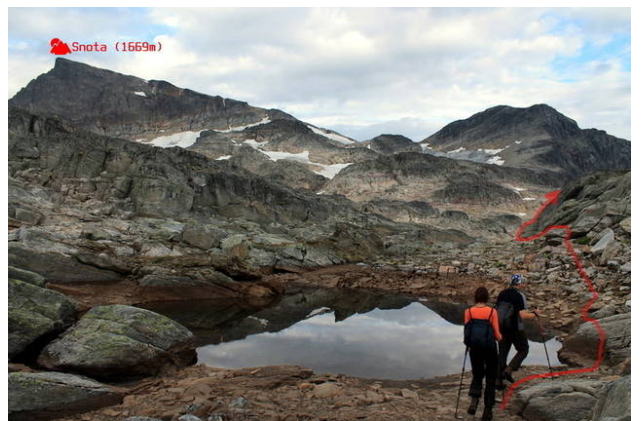
Рис. 3.12: День 4.е-и.

День 4.м

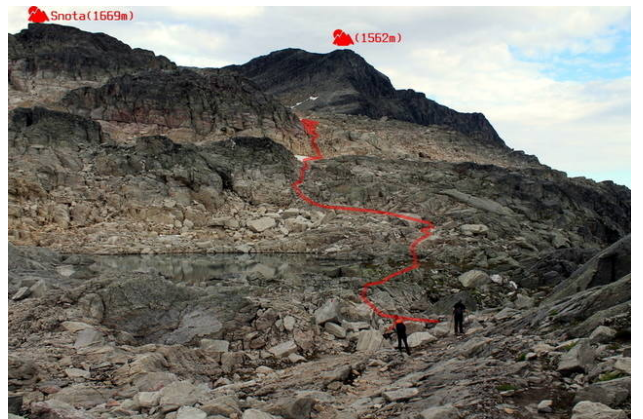
День 4.п

День 4.о

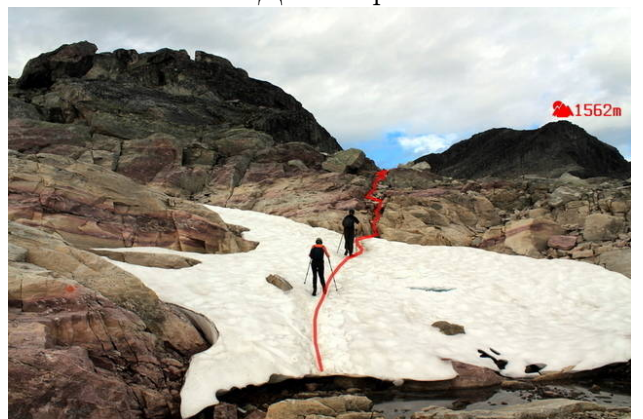
День 4.р

День 4.с

День 4.г

День 4.с

Рис. 3.13: День 4.м–с.

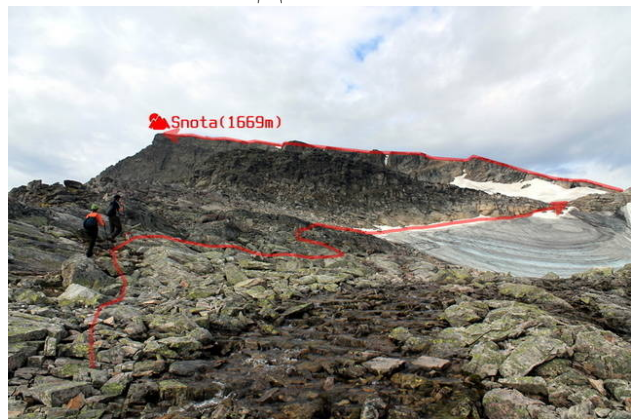
День 4.t

День 4.u

День 4.v

День 4.w

День 4.x

День 4.y

Рис. 3.14: День 4.t–y.

День 4.z

День 4.æ

День 4.ø

День 4.â

День 4.aa

День 4.ab

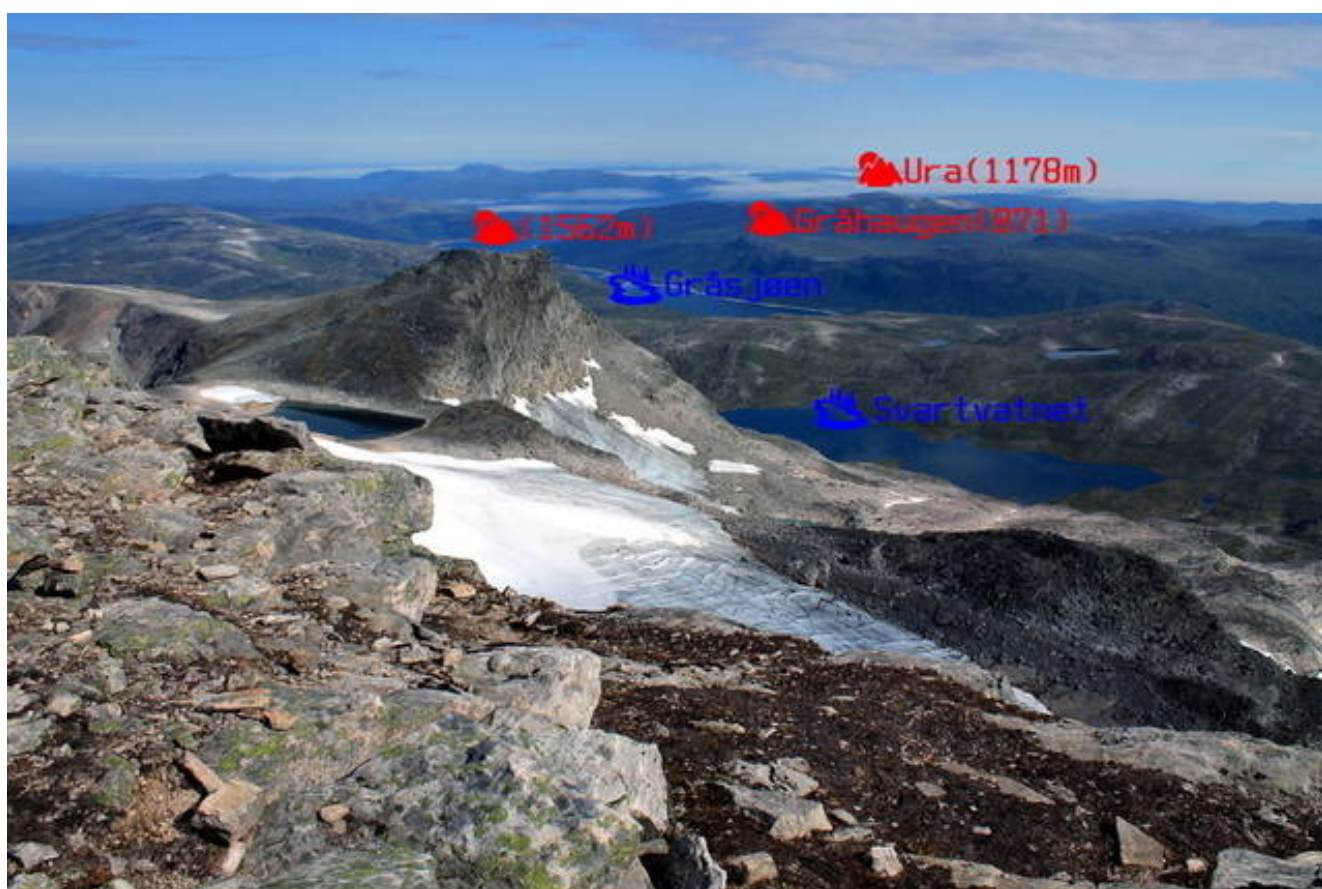

День 4.ac

Рис. 3.15: День 4.z–ac.

День 4.ад

День 4.ае

Рис. 3.16: День 4.ад–ае.

3.3.6 День 5

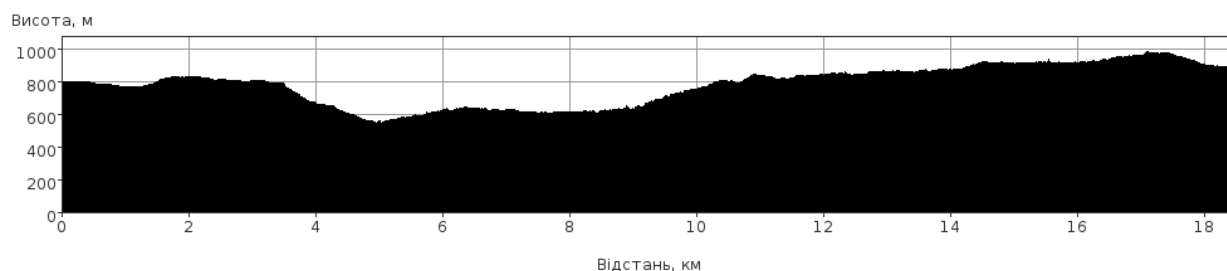

Рис. 3.17: Висотний профіль п'ятого дня

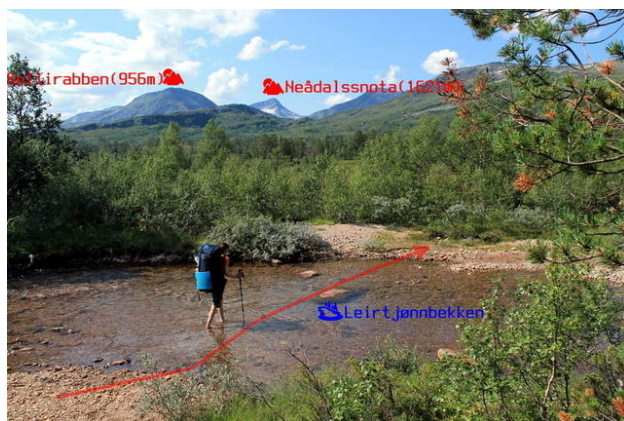
Спускаємося в долину та повертаємося до Глиняної поляни в Трольхеймсітту. Подальший шлях проходить вкрай заболоченою долиною. Тут проявляється перевага аномальної спеки — можна лише уявити, яка тут зазвичай багнука. Незважаючи на велику кількість води під ногами, питна вода тут практично не зустрічається, тож доцільно взяти невеликий запас із Трольхеймсітти. За невеликим перевалом починається звичайна стежка. Ближче до полудня погода змінюється й приносить кілька потужних злив, доповнюючи й без того невтішний пейзаж. Стежка вздовж озер на дні тісної сірої долини є достатньо одноманітною, що далі, то більш каменистою, з безліччю хоча й невеликих, але виснажливих підйомів-спусків слизькими скелястими схилами. Завдяки погоді, безрадісним кревидам та втомі здається, що вона не скінчиться ніколи. В передостанньому озері є риба, чи то чайки просто вирішили нас розважити?

Хоча перехід від Trollheimshytta до Kårvatn і вважається одноденним, навіть його розробників, схоже, не покидала тінь скептицизму щодо цього твердження. Можливо саме тому в цій сумній місцині на дні долини з'явився аварійний будиночок. Це невеличка халабуда 2 на 3 метри, закріплена на випадок вітру, повені та зими залізними канатами. Всередині на двоповерхових нарах може розміститися 4-5 осіб. Також тут можна знайти мініатюрну пічку з невеликим запасом дров, щоб рятуватися від холодної ночі, вудку, щоб рятуватися від голоду й пачку щоденників, щоб рятуватися від хворобливого приступу графоманії. Судячи з записів, аварійна хижа в тій чи іншій формі існує тут щонайменше з 70-х років. Утамувавши гострий приступ графоманії й марнославства першим у історії щоденника україномовним дописом, продовжуємо нашу подорож.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
бхід н/к	—	2
морена н/к	1,5	—
болото н/к	3,8	—

День 5.a

День 5.b

День 5.c

День 5.d

День 5.e

День 5.f

День 5.g

День 5.h

Рис. 3.18: День 5.a–h.

День 5.i

День 5.j

День 5.k

День 5.l

День 5.m

День 5.n

День 5.o

День 5.p

Рис. 3.19: День 5.i–p.

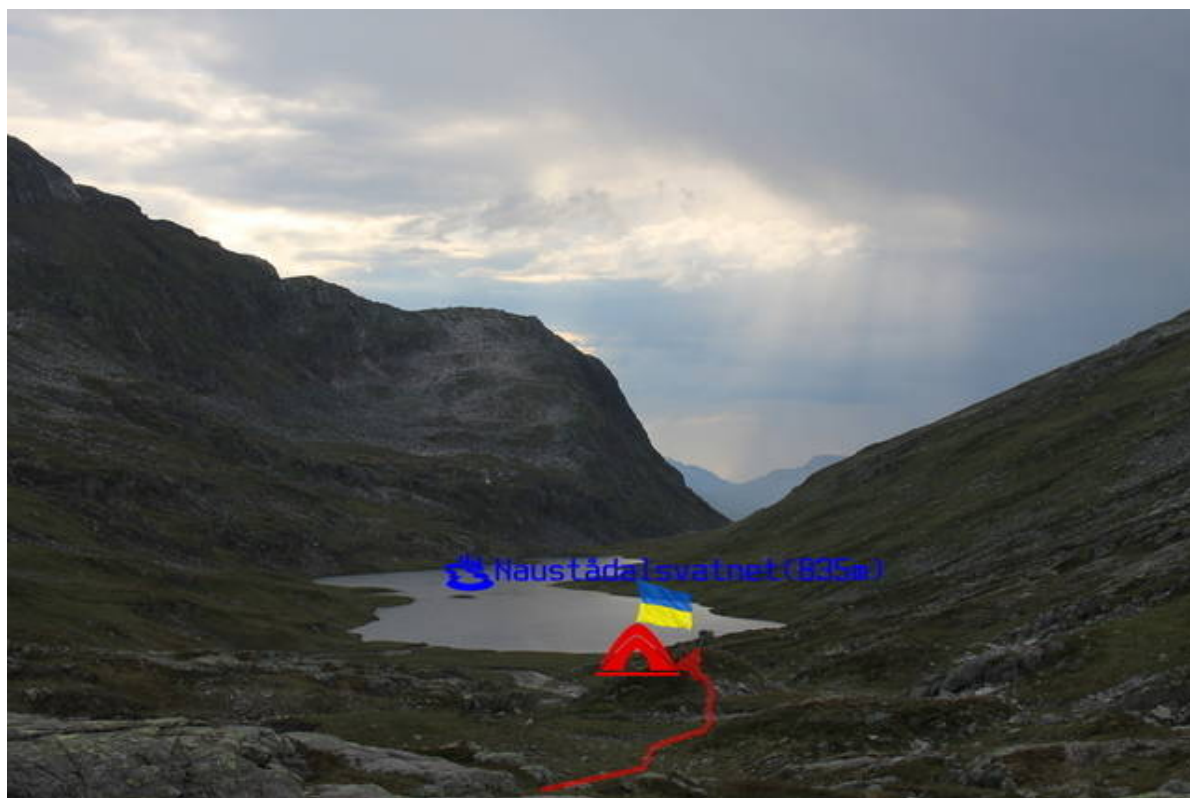
День 5.г

День 5.г

День 5.с

День 5.т

Рис. 3.20: День 5.г–т.

3.3.7 День 6

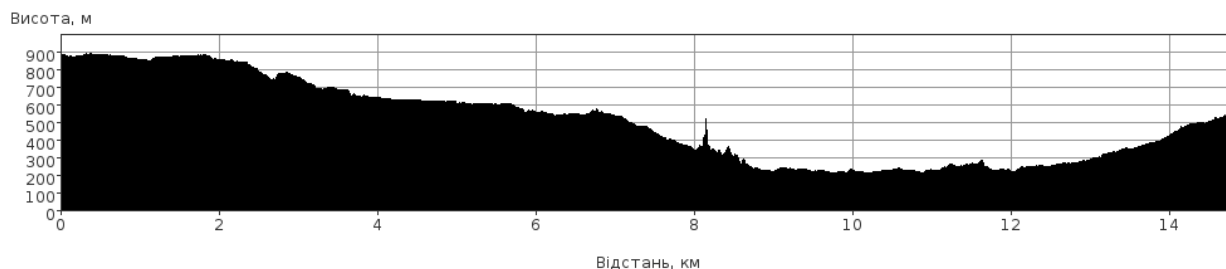

Рис. 3.21: Висотний профіль шостого дня

Продовжуємо рухатись в напрямку Kårvatn. За озером долина значно розширюється, стає більш заболоченою (завдяки чому маємо неймовірно довгоочікувану — аж 3 роки поспіль — нагоду наїстися ягід морозки), з'являються острівці лісу, що згодом перетворюються на рівномірний лісовий покрив. Погода теж поступово виправляється, непривітна сірість залишається позаду першого швидкого етапу скидання висоти. Справа в річку впадає потужна притока, через яку встановлено підвісний міст (слід піднятися трохи вище основної тропи, про що вам неодмінно нагадають невиразні вказівники з однісіньким словом «Bru», якщо ви не будете ними нехтувати). Коли трохи осторонь від дороги зустрічається череда велетенських чорних корів (одну з яких в хаці лісу ми спочатку помилково приймаємо за лося), стає зрозуміло, що, по-перше, спуск зовсім поруч, а по-друге, що його може подолати розумна худоба, яка на відміну від дурної людини не шукає сумнівних пригод на звивистих стежках Трольхейму.

Обидва припущення справдилися. За виключенням заболочених ділянок, слизьких і досить похилих спусків першого етапу та продуктів життєдіяльності вже знайомих нам істот спуск до Kårvatn досить комфортний, останній кілометр долаємо сосновим сонячним лісом. На спуску робимо невеликий гак, щоб відвідати водоспад. Точніше, їх тут два, хоча численні туристи, що тільки заради ритуалу купання в водоспаді приїждять в Kårvatn, схоже, знають лише про нижній.

Kårvatn являє собою туристичну стоянку з самообслуговуванням. Вважається, що поселення в цій долині існувало ще в епоху вікінгів, проте воно ймовірно прийшло в занепад під час «Чорної смерті». Перша письмова згадка про ферму з назвою Korrvatten датується вже 17 століттям. Зараз це місце користується великою популярністю через наявність гарної дороги та водоспаду в кілометрі ходьби від автостоянки. Доказом цього є також магазин туристичного спорядження.

Оскільки завтра планується проходження важкого перевалу, а в запасі є час та натхнення, вирішуємо пройти трохи далі запланованого місця стоянки. Долаємо 2 кілометри дороги, після чого повертаємо на стежку та набираємо понад 300 метрів висоти. Встановлюємо табір в районі Storhaugen. Одразу перед сходом з шосе випадково вдається зловити мобільний зв'язок (вперше після сходження на Snota). Ані перед, ані за цим місцем покриття немає.

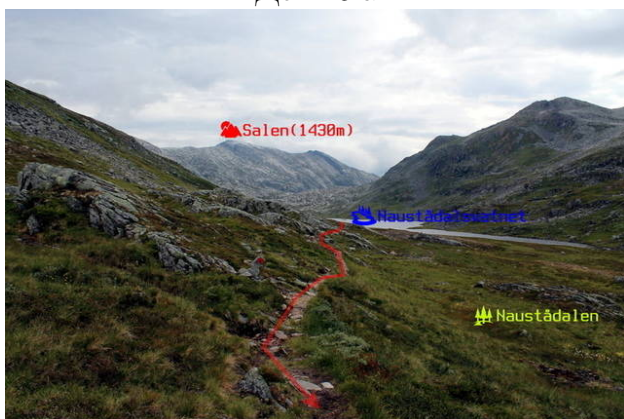
Перешкода	Протяжність, км	Кількість
ліс н/к	3,4	—
болото н/к	0,5	—

День 6.a

День 6.b

День 6.c

День 6.d

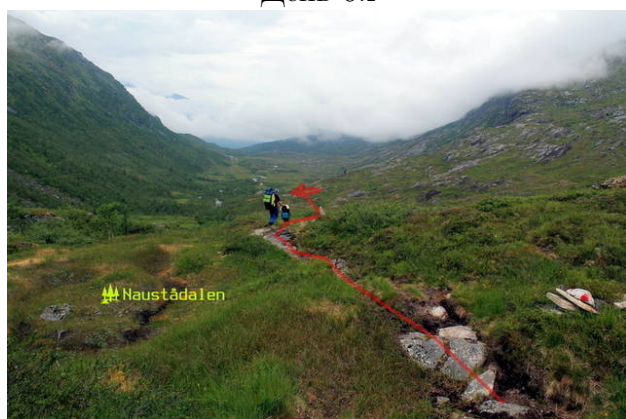
День 6.e

День 6.f

День 6.g

День 6.h

Рис. 3.22: День 6.a–h.

День 6.i

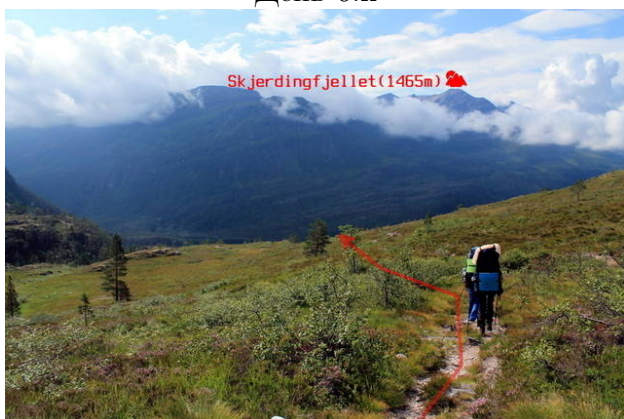
День 6.j

День 6.k

День 6.l

День 6.m

День 6.n

День 6.o

День 6.p

Рис. 3.23: День 6.i–p.

День 6.г

День 6.г

День 6.с

День 6.т

День 6.у

Рис. 3.24: День 6.г–у.

3.3.8 День 7

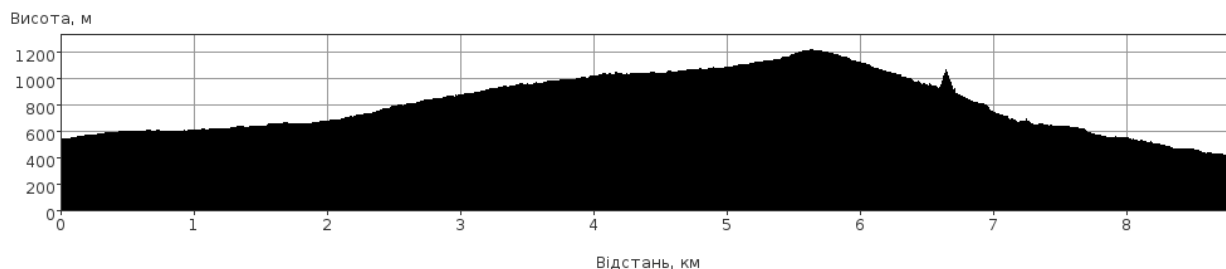

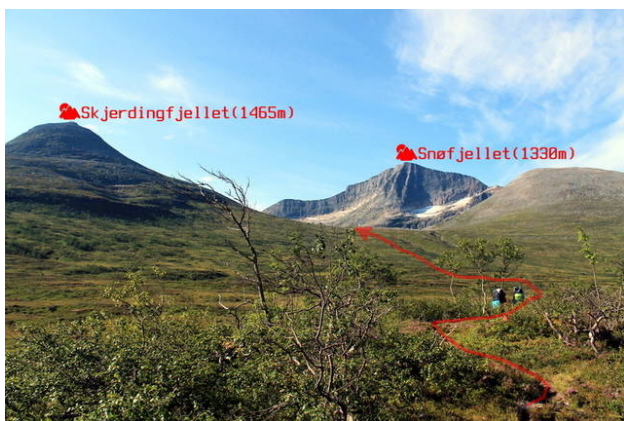
Рис. 3.25: Висотний профіль сьомого дня

До озера Bjøråvatnet веде стежка, подальший підйом до перевалу проходить осипним схилом. На перевалі відкривається панорама наймальовничішої (якщо вірити Вікіпедії) долини Норвегії Innerdalen з гірськими озерами, водоспадами, льодовиками (якщо бути налаштованим та спробувати уважно придивитися, то цілком імовірно побачити і самий страшний Мордор, але концентрувати увагу на ньому не варто — вистачає набагато привабливіших об'єктів) та характерним пірамідальним піком Innerdalstårnet. Слід визнати, що спостереження цієї захоплюючої картини зумовлено неабияким везінням, позаяк уже за пару годин сідловина перевалу зануриться в безпросвітний туман, про що зараз все більш наполегливо попереджає дощ, який заноситься сильним вітром звідкись іздалеку, можливо, з самого Рейнхейму.

Спуск із перевалу являє собою досить крутий осипний (а в даному випадку ще й мокрий та слизький) схил. Найбільш важкою є перша третина скидання висоти. У нижній частині спуску з'являється трав'яний покрив, а згодом ліс.

Внизу на березі озера розташовано кілька туристичних притулків, але й поза ними можна знайти місце для намету. Головне, щоб це саме місце не вподобали вівці, що пасуться поруч у великій кількості.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
осип н/к	2,5	—
осип 1А	0,1	—
перевал 1А	—	1
ліс н/к	1,1	—

День 7.a

День 7.b

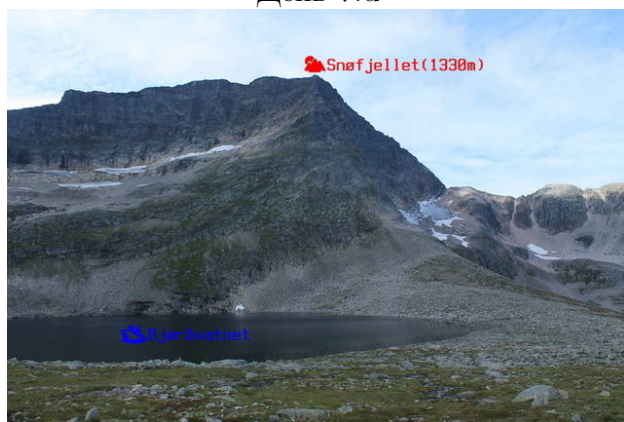
День 7.c

День 7.d

День 7.e

День 7.f

День 7.g

День 7.h

Рис. 3.26: День 7.a–h.

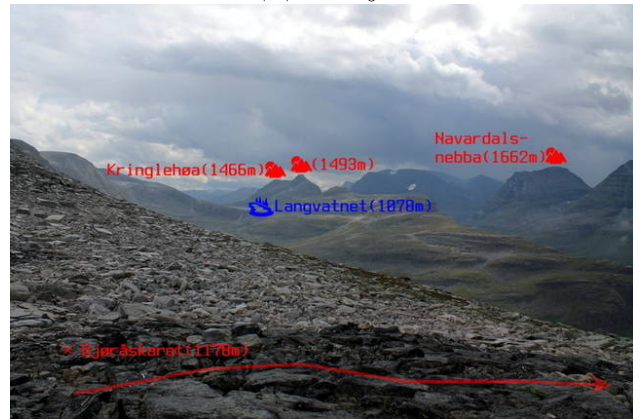
День 7.i

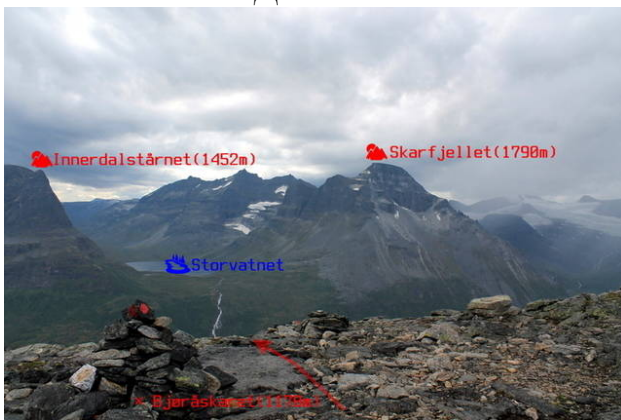
День 7.j

День 7.k

День 7.l

День 7.m

День 7.n

День 7.o

День 7.p

Рис. 3.27: День 7.i–p.

День 7.г

День 7.г

День 7.с

День 7.т

День 7.у

День 7.в

День 7.в

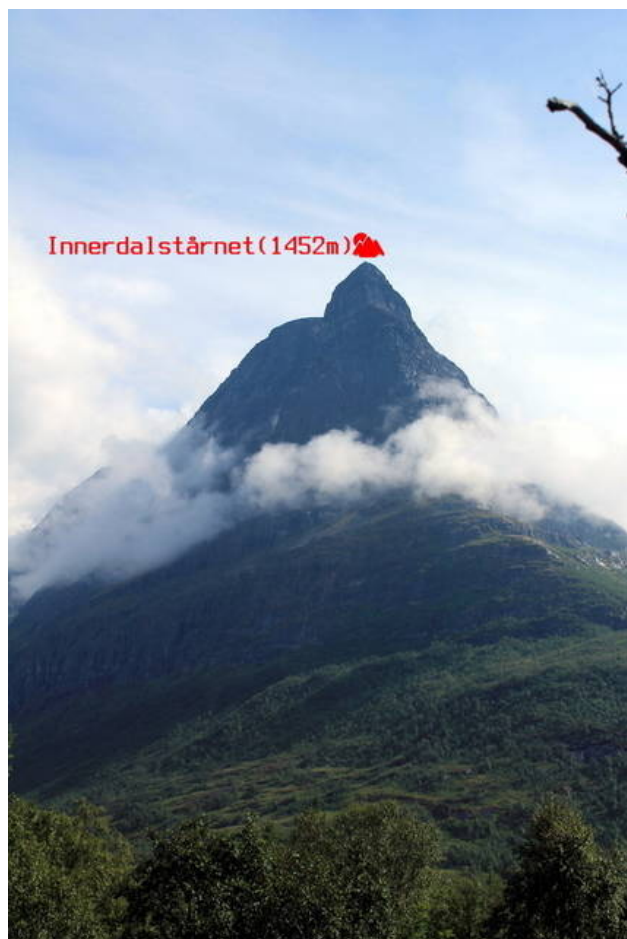
Рис. 3.28: День 7.г–в.

День 7.х

День 7.у

День 7.з

День 7.æ

Рис. 3.29: День 7.х–æ.

3.3.9 День 8

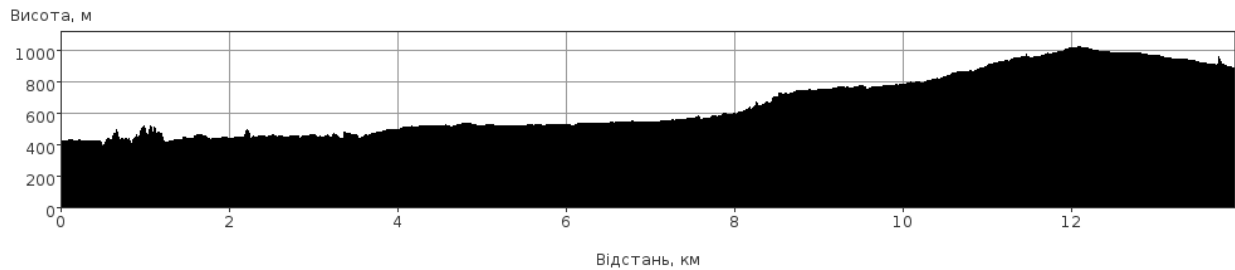

Рис. 3.30: Висотний профіль восьмого дня

Долина Innerdalen з висоти перевалу Bjøråskaret суттєво відрізняється від долини Innerdalen з висоти людського зросту. При більш близькому знайомстві наймальовничіша долина Норвегії виявляється майже суцільним болотом, урізноманітненим лісовими ділянками. Слід знову нагадати, що маршрут проходився в умовах нетипово сухого літа нетипово сухого року. В «кращі часи» долина Innerdalen може являти собою достатньо серйозну перешкоду.

Щоправда, сьогодні вже другий день поспіль погода знаходиться в своєму нормальному стані. Густі хмари, надто важкі, щоб видертися слизькими схилами за межі Innerdalen, рівномірним шаром вкривають долину, димляться дуже низько над головою й чіпляють верхівки дерев. Іноді всередині хмар на якусь мить утворюється вікно, в якому видно котрусь із сусідніх гір, що просто собі лине поміж хмар, позбавлена підґрунтя. Словом, Innerdalen навіть за таких умов не позбавлена певної краси й мандрівка нагадує подорож Імлистими горами місцями бойової слави гобіта Більбо. Хранитель традицій туристичного притулку пообіцяв на сьогодні лишень 8 міліметрів опадів. Як дуже скоро з'ясується, це тільки рівень води всередині чобіт.

Після Mosetra починається більш крутий підйом і дощ. Точніше, спочатку це виглядає як звичайний дощ, потім перетворюється на зливу, а згодом похід поступово стає водним. Однак, дивовижна особливість скандинавських дощів полягає в тому, що вони припиняються так само раптово, як починаються. Ще на підході до перевалу Medskaret дощ скінчився й сонце осяяло рвані залишки ще донедавна некрізького шару хмар. Справа на протилежному боці долини помічаємо стадо північних оленів.

Сумарний набір висоти до перевалу склав 635 метрів. Більша частина підйому проходить стежкою, місцями кам'янистою, місцями абсолютно залитою водою з незначними осипами. Проходимо перевал і зупиняємося трохи вище озера Tovatna.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
перевал н/к	—	1
ліс н/к	3	—
болото н/к	4	—

День 8.a

День 8.b

День 8.c

День 8.d

День 8.e

День 8.f

День 8.g

День 8.h

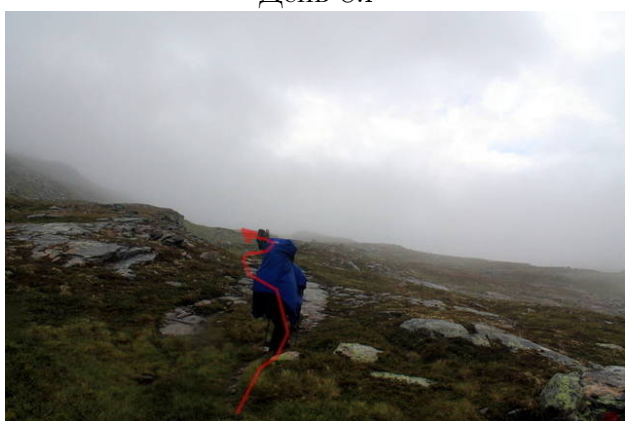
Рис. 3.31: День 8.a–h.

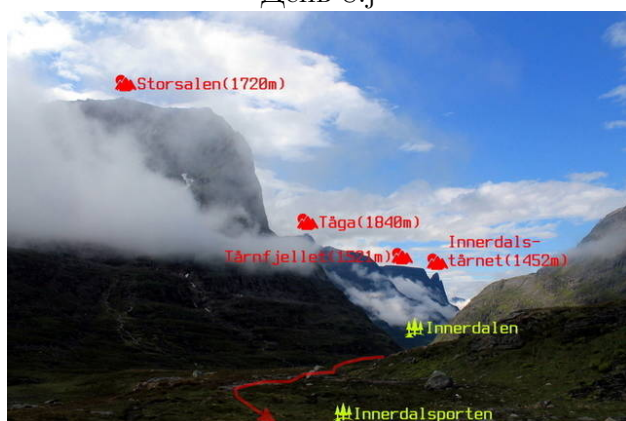
День 8.i

День 8.j

День 8.k

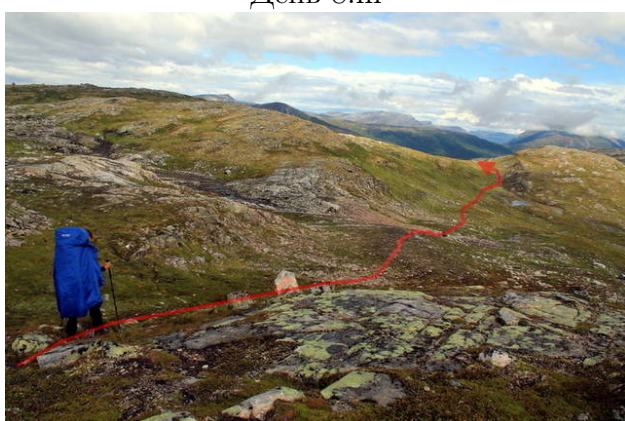
День 8.l

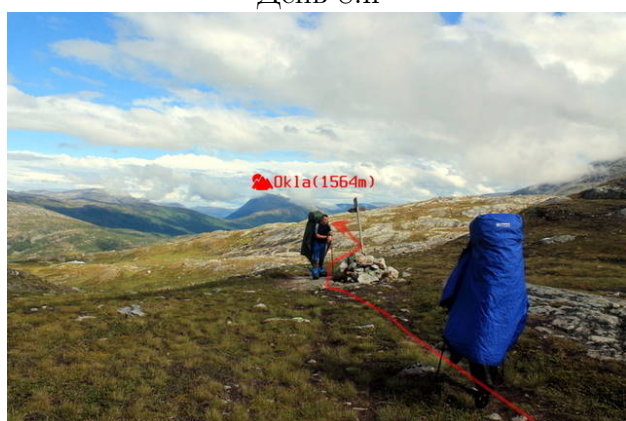
День 8.m

День 8.n

День 8.o

День 8.p

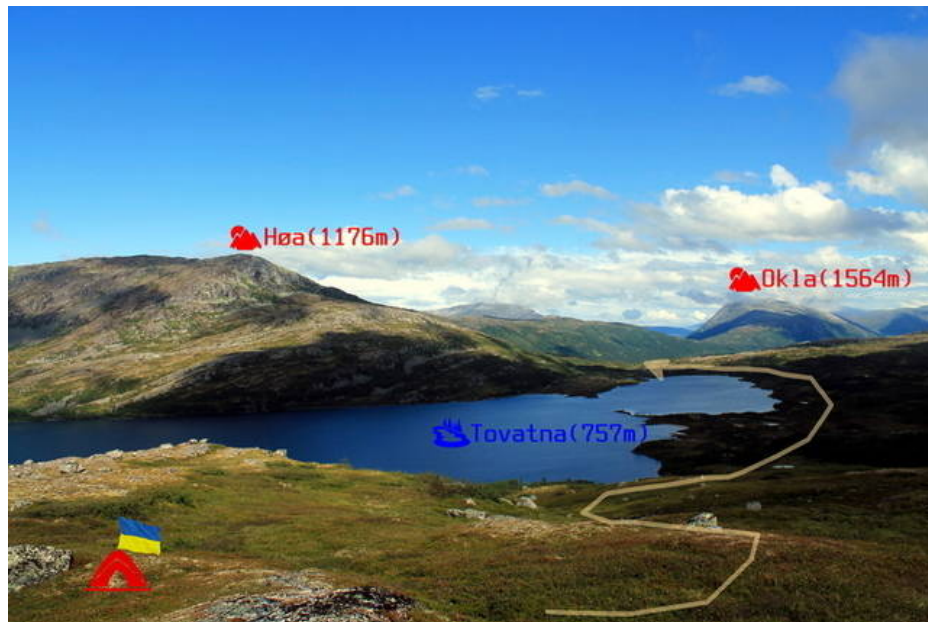
Рис. 3.32: День 8.i–p.

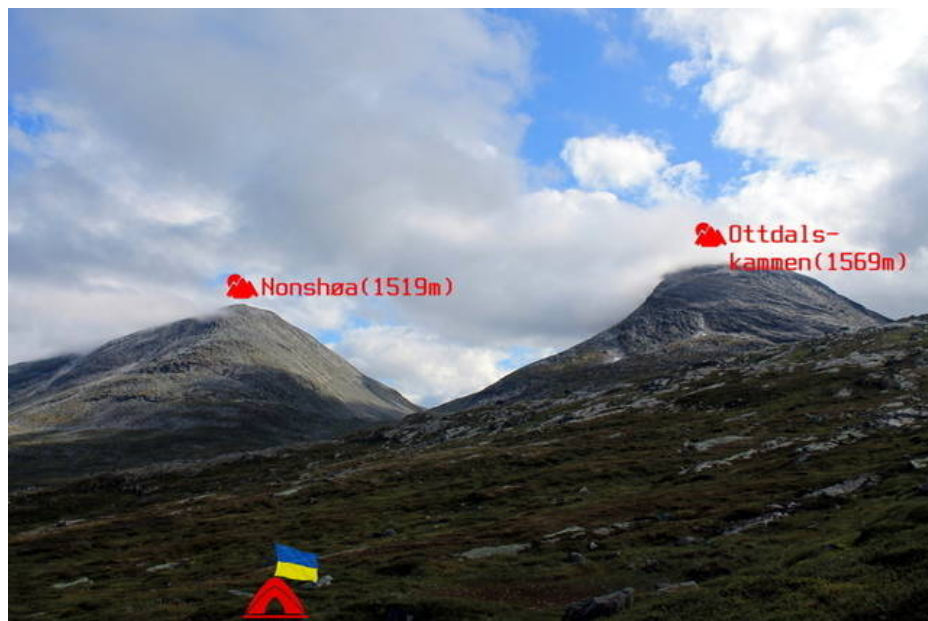
День 8. q

День 8. r

День 8. s

День 8. t

Рис. 3.33: День 8. q-t.

3.3.10 День 9

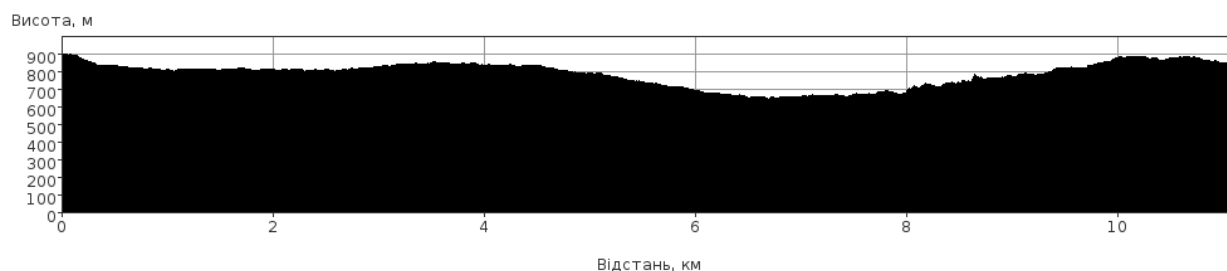
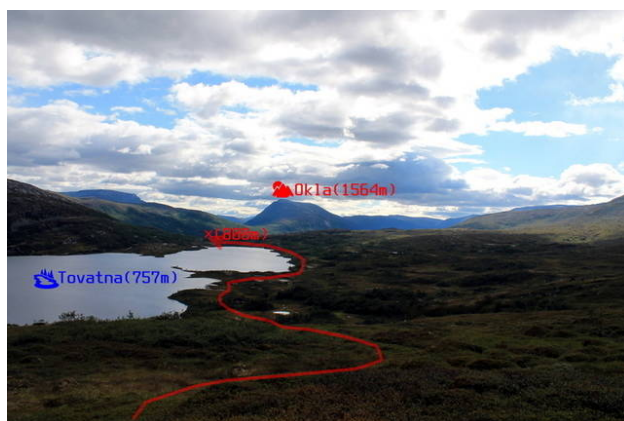

Рис. 3.34: Висотний профіль дев'ятого дня

Спускаємося до озера й проходимо вздовж берега. Метрах в десяти від берега є мініатюрний плаский острів, до якого можна дістатися вбхід (і навіть розмістити там пару наметів, якщо комусь спаде на думку знайти незвичайне місце для табору з ризиком одного ранку прокинутися в калюжі через те, що десь вище в горах розтанув сніг чи пройшла злива). За невеличким перевалом, утвореним берегом озера знаходиться гідроелектростанція. Звідки потрапити до Storlia можна або автомобільною дорогою або більш прямою (прямою не означає рівною) стежкою. Стежка проходить через пагірчасту місцевість з постійними незначними перепадами висоти, низинні ділянки заболочені. Storlia являє собою селище **диваків** з двома десятками однакових **нряничних** будиночків, туристичним притулком та кількома фермами з вирощування бур'янів (позаяк всі ферми в цьому районі спеціалізуються на вирощуванні бур'янів, що складало предмет наших аграрних дискусій протягом подорожі). Від села лісовою стежкою піднімаємося в напрямку Håmmårbekken. Зупиняємося в **Очеретах** на дещо заболоченій галявині менш, ніж в кілометрі від перевалу.

День 9.a

День 9.b

Рис. 3.35: День 9.a–b.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
ліс н/к	2,8	—
болото н/к	3	—

День 9.с

День 9.d

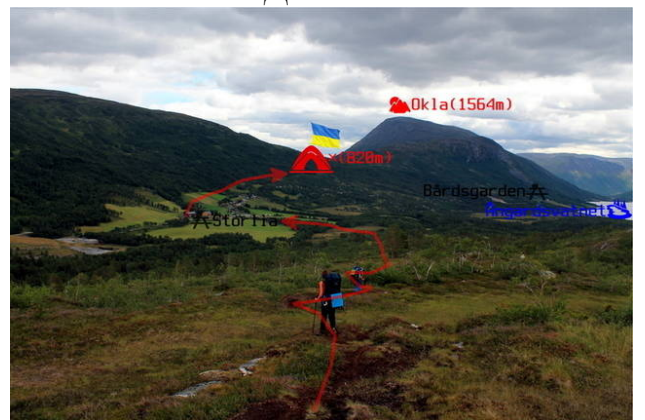
День 9.e

День 9.f

День 9.g

День 9.h

День 9.i

День 9.j

Рис. 3.36: День 9.с–j.

3.3.11 День 10

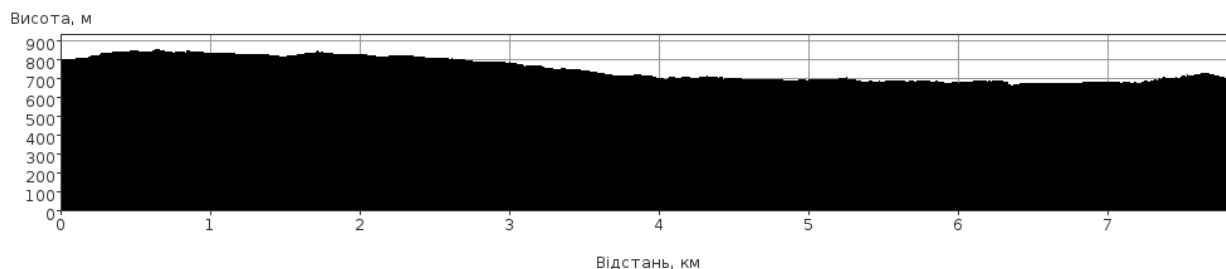
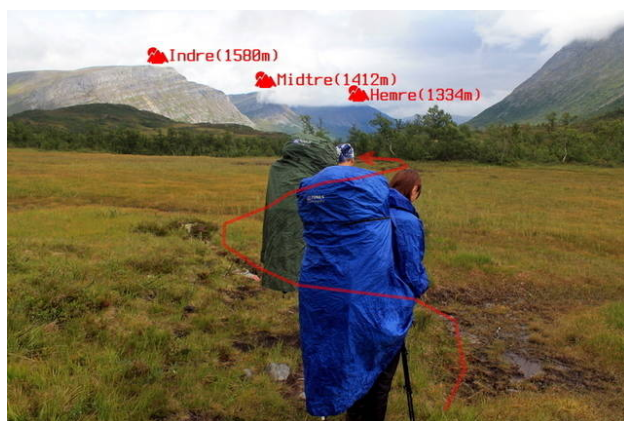

Рис. 3.37: Висотний профіль десятого дня

Вранці повз табір проходить кілька загонів голландців чисельністю кілька десятків людей в напрямку, протилежному нашому. Як завжди, приймають український прапор за шведський. Як завжди, проводимо роз'яснювальну роботу, в чому полягає просвітницька місія нашого походу. Наївні голландці лише вчора розпочали свою подорож і жаліються, що весь день йшли по болоту — вони просто не знають, що чекає на них попереду. Вже за тиждень вони не будуть вважати болотом місцевість, де багною менше, ніж по-коліно.

День 10.a

День 10.b

Рис. 3.38: День 10.a–b.

Проходимо перевал і опиняємося на західному березі Gjevillvatnet. Весь час пересуваємося суттєво заболоченою стежкою. Трохи по обіді починається сильна злива, тож про обід доводиться забути. Далі стежка проходить траверсом вздовж північного берега озера. Заболочені ділянки чергуються з лісовими. Зупиняємося на кам'яному пляжі озера Gjevillvatnet.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
перевал н/к	—	1
ліс н/к	1,5	—
болото н/к	2	—

День 10.с

День 10.d

День 10.e

День 10.f

День 10.g

Рис. 3.39: День 10.с-г.

3.3.12 День 11

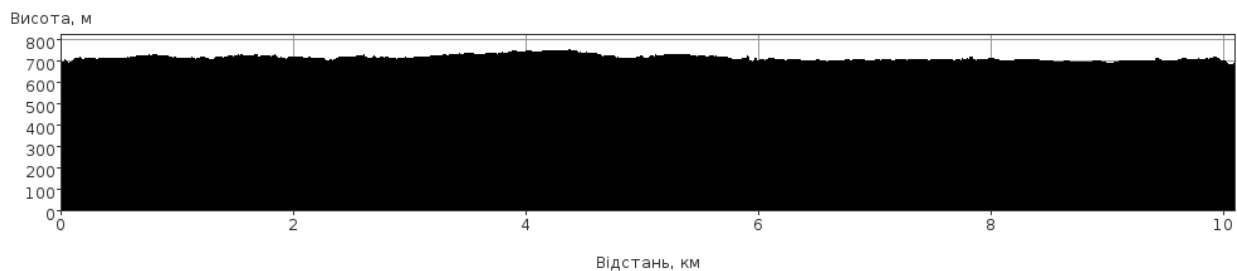

Рис. 3.40: Висотний профіль одинадцятого дня

Продовжуємо йти північним схилом над озером. Тут стежка більш суха й переважає ліс. Згодом вона виходить на ґрунтову дорогу, що веде повз численні ферми до самої Gjevillvasshytta. Зупиняємося на тому ж місці, що й пару тижнів тому, таким чином замикаючи зачароване коло. День закінчується прогулянкою пустирищем пляжу й околицями.

День 11.a

День 11.b

День 11.c

День 11.d

Рис. 3.41: День 11.a–d.

Перешкода	Протяжність, км	Кількість
ліс н/к	7	—

3.3.13 День 12

Вранці повз табір проходить велика група з 10-15 осіб, не стежкою, а просто лісом — ма-буть таки знову голландці. Місцеві не ходять такими великими скупченнями та з такими укладистими заплічниками.

Подальший шлях до Oppdal проходить асфальтовою дорогою й закінчується на тому ж вокзалі, де все починалося.

Потяг м'яко й безшумно рушив з місця і вже за кілька секунд набув своєї крейсерської швидкості. За вікном замерзтіли вогні нічного містечка й за хвилину зникли позаду. Десь вдалині спали темні гори, населені стародавніми велетнями, виблискуючи сніжними верхівками й озерами. Потяг швидко й обережно, щоб не порушити їх спокій, прокладав свій звивистий шлях поміж крутосхилами, часом пірнаючи до тунелів і виринаючи на поверхню, лишаючи позаду, на півночі, напівреальний-напівхимерний Трольхейм, занурений у свої сни в коротку приполярну ніч із 3 на на 4 серпня 2014 року.

3.4 Розрахунок категорії складності маршруту

Перешкода	Протяжність, км	Кількість	У залік
переправи н/к	—	4	2
перевал н/к	—	2	2
перевал 1А	—	1	4
вершина н/к	—	1	4
вершина 1А	—	1	
траверс н/к	—	12	6
ліс н/к (легкопрохідний)	33,3	—	6,67
1Б (високотрав'я)	0,1	—	0,04
болото н/к (легкопрохідний)	13,5	—	6,5
осипи, морени н/к (дрібна, полого), камені, крутизна схилу 15–20°	7,9	—	3,95
осипи, морени 1А (середня, полого), каміння «живе», розміром до 1 м, крутизна схилу до 25°, індивідуальна страховка	0,1	—	0,15
осипи, морени 1Б (дрібна, крута), осипи «живі», крутизна 30–40°	0,03	—	0,06
сніг н/к, сніжний покрив 10–25 см	0,05	—	0,025
льодовик закритий н/к	0,25	—	0,5

3.5 Картографічний матеріал

Загальна мапа маршруту ³ показана на рис. 3.42.

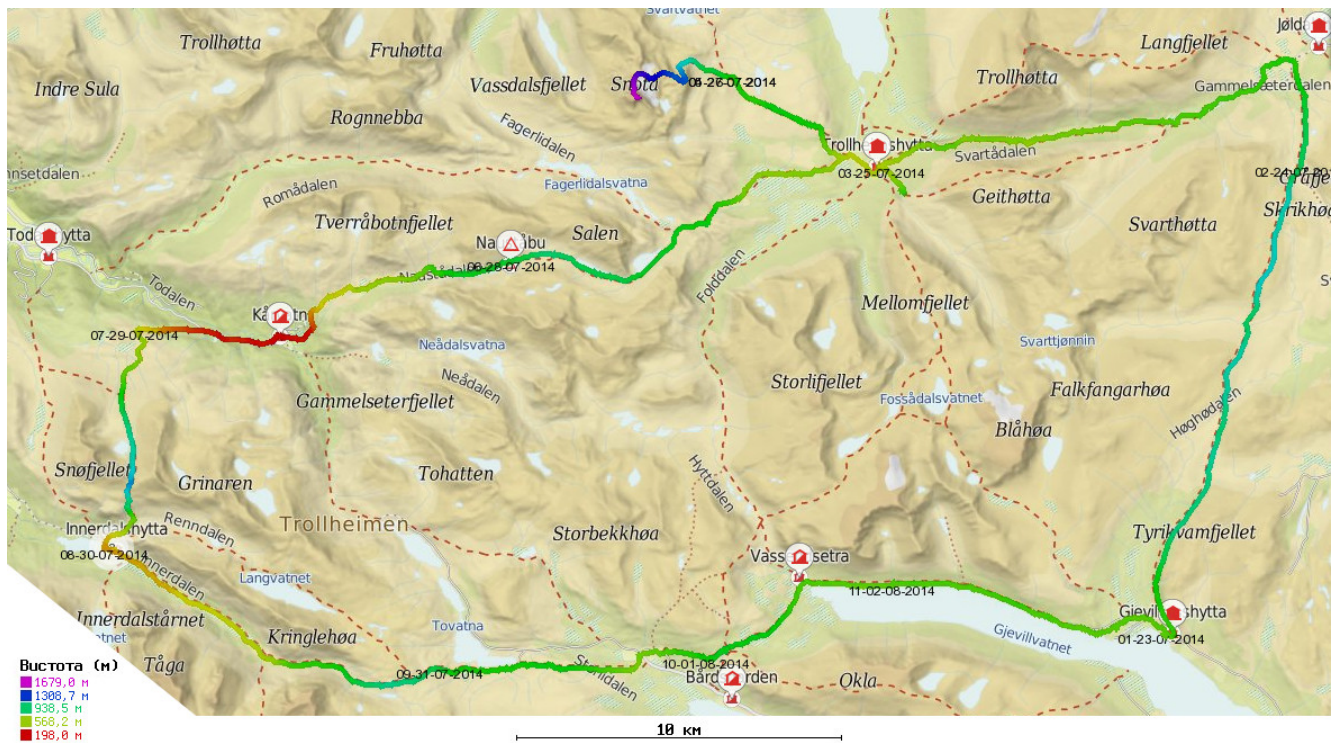

Рис. 3.42: Загальна мапа маршруту

³Картографічна інформація взята з <http://ut.no>. Трек побудовано за допомогою GPSVisualizer.

Розділ 4

Висновки й рекомендації щодо проходження маршруту

Он повернулся и пошел обратно. Кулак не изменился. И никто не изменился. Как он ни старался втолковать им, они ничего не поняли и, кажется, ничему не поверили.

Мертвяки бабам служить не могут, это ты, Молчун, загнул, брат, втроем не разогнуть. Бабы мертвяков до полусмерти боятся, ты на мою посмотри, а потом рассказывай. А что деревня потонула, так это же Одержание произошло, это ж всякий и без тебя знает, и при чем тут твои бабы — непонятно... И вообще, Молчун, в Городе ты не был, чего уж там, признайся, мы не обидимся, уж больно занятно ты рассказываешь. А только в Городе ты не был, это мы все знаем, потому что кто в Городе побывает, обратно уже не возвращается... И Наву твою никакие там не бабы, а просто воры отобрали, наши воры, местные. Никогда бы тебе, Молчун, от воров не отбиться. Хотя мужчина ты, конечно, смелый, и как ты с мертвяками обходишься — это просто смотреть страшно...

Идея надвигающейся гибели просто не умещалась в их головах. Гибель надвигалась слишком медленно и начала надвигаться слишком давно. Наверное, дело было в том, что гибель — понятие, связанное с мгновенностью, сиюминутностью, с какой-то катастрофой. А они не умели и не хотели обобщать, не умели и не хотели думать о мире вне их деревни. Была деревня, и был лес. Лес был сильнее, но лес ведь всегда был и всегда будет сильнее. При чем здесь гибель? Какая еще гибель? Это просто жизнь. Вот когда кого-нибудь деревом придавливает — это, конечно, гибель, но тут просто голову нужно иметь на плечах и соображать, что к чему... Когда-нибудь они спохватятся. Когда не останется больше женщин; когда болота подойдут вплотную к домам; когда посреди улицы ударят подземные источники и над крышами повиснет лиловый туман... А может быть, и тогда они не спохватятся — просто скажут: «Нельзя здесь больше жить — Одержание». И уйдут строить новую деревню...

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

Трольхейм можна рекомендувати для проведення пішохідних походів від некатегорійних до 3 к.с. Через кліматичні умови найбільш сприятливим є період з липня по серпень. Найбільш логічними видаються кільцеві варіанти маршрутів. Gjevilvasshytta є зручною точкою початку й кінця маршруту через близькість до транспортної артерії.

Значна частина долин є заболоченими. Слід брати до уваги, що описаний в звіті маршрут проходився в умовах надто сухого літа. Швидше за все, в інші роки деякі ділянки, що проходять долом, можуть виявитися значно більш важкопрохідними. Перш за все це стосується долини Innerdalen, що являє собою майже суцільне болото.

Мобільний зв'язок переважно відсутній, тому в звіті названі місця, де вдавалося відправити повідомлення на велику землю. Поза тим, зв'язок є в районі Gjevilvasshytta.

Погодні умови на перший погляд здаються непередбачуваними, проте в зустрічних місцевих мандрівників і настоятелів туристичних притулків можна дістати напрочуд точні (з точністю до години) прогнози а також виміняти українські монетки й сувеніри на щось корисне й неживне. В той же час категорично не слід вірити їх оцінкам часу, за який долається

той чи інший відрізок шляху. Навіть не сподівайтесь пересуватися зі швидкістю вікінгів на їх власній території. Втім, не варто їх за це зневажати. Зате в нас найгарніші пісні. . .

*Я до нестями люблю Фудзі-Яму,
Там вшні цвітуть навесні,
І равлик на схилі на суахілі
Співає свої пісні.*

*Сонце на палубі,
Дурень на пагорбі,
Місяць на пагоді —
Це декорація гри,
Ти цар гори.*

*На схилах Олімпу я бачив Сізіфа,
Він камінь котив до гори,
І вікінги звали мене до Вальгалли,
Незмінні лиш правила гри.*

...

Віктор Карявка, гурт «Тенета»

Колченог сидел у порога, поливал бродилом выводок грибов, появившихся за ночь, и готовился завтракать.

— Садись, — сказал он Кандиду приветливо. — Есть будешь? Хорошие грибы.

— Поем, — сказал Кандид и сел рядом.

— Поешь, поешь, — сказал Колченог. — Навы теперь у тебя нету, когда ты еще без Навы приспособишься. . . Я слышал, ты опять уходишь? Кто же это мне сказал? А, ну да, ты же мне и сказал: ухожу, мол. Что это тебе дома не сидится? Сидел бы ты дома, хорошо бы тебе было. . . В Тростники идешь или в Муравейники? В Тростники бы я тоже с тобой ходил. Свернули бы мы сейчас с тобой по улице направо, миновали бы мы с тобой редколесье, в редколесье бы грибов набрали заодно, захватили бы с собой бродила, там же и поели бы — хорошие в Редколесье грибы, в деревне такие не растут, а тут ешь-ешь, и все мало. . . А как поели бы, вышли бы мы с тобой из редколесья, да мимо Хлебного болота, там бы опять поели, хорошие злаки там рождаются, сладкие, просто удивляешься, что на болоте да на грязи — и такие злаки произрастают. . . Ну а потом, конечно, прямо за солнцем, три дня бы шли, а там уже и Тростники. . .

— Мы с тобой идем к Чертовым Скалам, — терпеливо напомнил Кандид. — Выходим послезавтра. Кулак тоже идет.

Колченог с сожалением покачал головой.

— К Чертовым Скалам. . . — повторил он. — Нет, Молчун, не пройти нам к Чертовым Скалам, не пройти. Это ты знаешь где — Чертовы Скалы? Их, может, и вообще нигде нет, а просто так говорят: Скалы, мол, Чертовы. . . Та что к Чертовым Скалам я не пойду, не верю в них. Вот если бы в Город, например, или еще лучше — в Муравейники, это тут рядом, рукой подать. . . Слушай, Молчун, а пошагалика мы с тобой в Муравейники! И Кулак пойдет. . . Я ведь в Муравейниках, как ногу себе повредил, так с тех пор там и не был. Нава, бывало, все просила меня: сходи, говорит, Колченог, в Муравейники. . . Охота, видишь, было ей посмотреть дупло, где я ноги повредил. . . А я ей говорю, что не помню я, где это дупло, и вообще, может быть, Муравейников больше нет, давно я там не был. . .

Кандид жевал гриб и смотрел на Колченога. А Колченог говорил и говорил, говорил о Тростниках, говорил о Муравейниках, глаза его были опущены, и он только изредка взглядывал на Кандида. Хороший ты человек, Колченог, и добрый ты, и оратор видный, и староста с тобой считается, и Кулак, и старец тебя просто-таки боится, и не зря был ты лучшим приятелем и спутником известного Обиды-мученика, человека ищущего и беспокойного, ничего не нашедшего и сгнувшегося где-то в лесу. . . Однако вот только беда: не хочешь ты, Колченог, меня в лес отпускать, жалеешь убогого. Лес — место опасное, гибельное, куда многие ходили, да немногие возвращались, а если возвращались, то сильно напуганные, а бывает, и покалеченные. . . У кого нога поломана, у кого что. . . Вот и хитришь ты, Колченог, то сам притворяешься полоумным, то делаешь вид, что Молчуна полоумным считаешь, а в действительности-то уверен ты в одном: если уж Молчуну удалось один раз вернуться, потерявши девчонку, то дважды таких чудес не случается. . .

— Слушай, Колченог, — сказал Кандид. — Выслушай меня внимательно. Говори, что хочешь, думай, что хочешь, но я прошу тебя об одном: не бросай меня, походи в лес со мною. Ты мне очень нужен в лесу, Колченог. Послезавтра мы выходим, и я очень хочу, чтобы ты был с нами. Понимаешь?

Колченог смотрел на Кандида, и выцветшие глаза его были непроницаемы.

— А как же, — сказал он. — Я тебя вполне понимаю. Вместе и пойдём. Как вот отсюда выйдем свернем налево, дойдем до поля и мимо двух камней — на тропу. Эту тропу сразу отличить можно: там валунов столько, что ноги сломаешь. . . Да ты ешь грибы, Молчун, ешь, они хорошие. . . По этой, значит, тропе дойдем мы до грибной деревни, я тебе про нее, по-моему, рассказывал, она пустая, вся грибами поросла, но не такими, как эти, например, а скверными, их мы не станем есть, от них болят и умереть можно. Так что мы в этой деревне даже останавливаться не будем, а сразу пойдём дальше и спустя время дойдем до чудаковой деревни, там горшки делают из земли, вот додумались! Это после того случилось у них, как синяя трава через них прошла. И ничего, не заболели даже, только горшки из земли делать стали. . . У них мы тоже останавливаться не будем, нечего у них там останавливаться, а пойдём мы сразу от них направо — тут тебе и будет Глиняная поляна.

Аркадий и Борис Стругацкие, «Улитка на склоне»

